

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА „БАС“ БЕОГРАДСКА АУТОБУСКА СТАНИЦА
А.Д., БЕОГРАД
ЗА 2013. ГОДИНУ**

**Број: 400-1244/2014-06/9
Београд, 22. децембар 2014. године**

Садржај

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

- 1. Извештај о ревизији финансијских извештаја.....2**
2. Извештај о ревизији правилности пословања 5

ПРИЛОГ I КЉУЧНЕ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКЕ

**ПРИЛОГ II НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ
ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА ПРИВРЕДНОГ
ДРУШТВА "БАС" БЕОГРАДСКА АУТОБУСКА СТАНИЦА
А.Д., БЕОГРАД ЗА 2013. ГОДИНУ**

**ПРИЛОГ III ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА
"БАС" БЕОГРАДСКА АУТОБУСКА СТАНИЦА А.Д., БЕОГРАД
ЗА 2013. ГОДИНУ**

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО „БАС“ БЕОГРАДСКА АУТОБУСКА СТАНИЦА А.Д., БЕОГРАД

1. Извештај о ревизији финансијских извештаја

Извршили смо ревизију финансијских извештаја Привредног друштва „БАС“ Београдска аутобуска станица а.д., Београд (у даљем тексту: Друштво или ПД „БАС“ а.д., Београд) за 2013. годину у складу са Уставом Републике Србије („Службени гласник РС“, број 98/2006), Законом о Државној ревизорској институцији („Службени гласник РС“, број 101/2005, 54/2007 и 36/2010), Програмом ревизије Државне ревизорске институције за 2014. годину, Закључком о спровођењу ревизије број 400-1244/2014-06 од 19. маја 2014. године, Међународним стандардима ревизије (ISA) и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI).

Финансијски извештаји се састоје од: 1) биланс стања; 2) биланс успеха; 3) извештај о токовима готовине; 4) извештај о променама на капиталу и 5) напомене уз финансијске извештаје.

Ревизију су извршила овлашћена лица Државне ревизорске институције у периоду од 1.6.2014. године до 30.9.2014. године.

Ревизија је извршена у Београду, у седишту Друштва, Железничка број 4., у присуству овлашћених лица Друштва.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство Друштва је одговорно за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја у складу са законом којим се уређују рачуноводство и ревизија и Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања.

Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да, на основу извршене ревизије, изразимо мишљење о овим финансијским извештајима.

Ревизију смо спровели у складу Законом о Државној ревизорској институцији, Пословником Државне ревизорске институције („Службени гласник РС, број 9/2009) и Међународним стандардима врховних ревизорских институција.

Ови стандарди захтевају да поступимо у складу са етичким захтевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да финансијски извештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа којима се потврђују исказани подаци, као и обелодањивање података у финансијским извештајима. Избор поступака је заснован на ревизоровом просуђивању, укључујући и процену ризика од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, било услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима. Ревизија, такође, укључује процену адекватности примењених рачуноводствених политика и значајних процена извршених од стране руководства, као и оцену целокупне презентације финансијских извештаја.

Сматрамо да ревизија финансијских извештаја Привредног друштва „БАС“ Београдска аутобуска станица а.д., Београд за 2013. годину коју смо извршили и докази које смо прикупили, обезбеђују разумну основу за наше ревизијско мишљење са резервом.

Основ за мишљење са резервом

Друштво у 2012. и 2013. години, није вршило исправку вредности потраживања од купаца старијих од шест месеци, што није у складу са Одлуком о рачуноводственим политикама. Тиме је Друштво, у финансијским извештајима за 2013. годину, преценило потраживања од купаца за 3.055 хиљада динара, у билансу стања преценило нераспоређени добитак за износ од 681 хиљаде динара, и у билансу успеха преценило нето добитак за износ од 2.374 хиљаде динара.

Мишљење са резервом

По нашем мишљењу, осим за ефекте које на финансијске извештаје имају питања наведена у пасусу Основ за мишљење са резервом, финансијски извештаји ПД „БАС“ а.д., Београд за годину која се завршава на дан 31. децембар 2013. године, дају истинит и објективан приказ стања на дан 31. децембар 2013. године и припремљени су, по свим материјално значајним питањима у складу са применљивим оквиром финансијског извештавања.

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на следеће:

- Контролом обрачуна и плаћања пореза на додату вредност за 2005. годину, Пореска управа је издала Решење број 47-00011/2007-ЦВПО-010 од 03.05.2007. године којим је утврђено да Друштво није адекватно извршило обрачун пореза на додату вредност, односно да је приказало мањи износ дугованог пореза са припадајућом каматом у износу од 99.596 хиљада динара и по истом је извршена наплата током 2007. године. Друштво је на издато првостепено решење уложило жалбу која је оспорена, а затим наставља поступак пред судским органима Републике Србије.

Након датума одобрења финансијских извештаја за 2013.годину, Уставни суд доноси Одлуку којом се одбија као неоснована уставна жалба Друштва изјављена против пресуде Управног суда од 16.11.2011. године. Због наведеног није могуће предвидети ефекте које назначене чињенице могу имати на финансијске извештаје Друштва у наредном периоду.

- Исказане краткорочне обавезе Друштва на дан биланса веће су од обртне имовине за износ од 182.170 хиљада динара, финансијска равнотежа на страни обавеза, односно неповољан је однос обртне имовине и краткорочних обавеза, што значи да се у наведеном износу стална имовина финансира из краткорочних извора.

- Постоји јавно исказана намера државних органа Републике Србије да се у будућем периоду на простору на коме се налази седиште Друштва, односно непокретности, и на коме оно обавља своју делатност, реализује пројекат „Београд на води“. Није могуће предвидети евентуалне ефекте на финансијске извештаје Друштва у будућем периоду који могу настати као резултат реализације пројекта „Београд на води“.

По наведеним питањима није изражена резерва у нашем мишљењу.

Остала питања

- Финансијски извештаји Друштва нису у ранијем периоду били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције, а за претходну пословну годину били су предмет екстерне ревизије од стране независног ревизора.

- У складу са Правилником о условима за обављање ревизије јавних друштава („Сл.гласник РС“ број 114/2013) извршили смо проверу усклађености Годишњег извештаја о пословању Друштва за 2013. годину са финансијским извештајима за исту пословну годину. На основу спроведених ревизорских поступака, утврдили смо да нема неусклађености Годишњег извештаја о пословању и финансијских извештаја Друштва за 2013.годину.

2. Извештај о ревизији правилности пословања

Извршили смо ревизију правилности пословања Привредног друштва „БАС“ Београдска аутобуска станица а.д., Београд за 2013. годину.

Основ за вршење ревизије чине Закон о Државној ревизорској институцији („Службени гласник РС“ бр. 101/2005, 54/2007 и 36/2010), Пословник Државне ревизорске институције („Службени гласник РС“ бр. 9/2009), Програм ревизије Државне ревизорске институције за 2014. годину и Закључак о спровођењу ревизије број 400-1244/2013-01 од 15. маја 2014. године.

Ревизију су извршила овлашћена лица Државне ревизорске институције у периоду од 1.6.2014. године до 30.9.2014. године.

Ревизија је извршена у Београду, у седишту Друштва, Железничка број 4., у присуству овлашћених лица Друштва.

Одговорност руководства за правилност пословања

Поред одговорности за припрему и презентацију финансијских извештаја, као што је напред наведено, руководство Друштва је такође дужно да обезбеди да активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извештајима буду у складу са прописаним надлежностима.

Одговорност ревизора

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извештајима, као што је напред наведено, наша одговорност укључује и изражавање мишљења да ли су активности, трансакције и информације које су исказане у финансијским извештајима по свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима у Републици Србији.

Ова одговорност укључује и спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о томе да ли су приказана имовина, обавезе, капитал и извршени приходи и расходи у складу са намером законодавца, односно у складу са прописима у Републици Србији. Ти поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености.

Сматрамо да ревизија правилности пословања „БАС“ Београдска аутобуска станица а.д., Београд за 2013. годину, коју смо извршили и докази које смо прикупили обезбеђују разумну основу за наше ревизијско мишљење са резервом.

Основ за мишљење са резервом

1) Друштво има слабости у функционисању система интерних контрола, односно у раду и пословању Друштва, не спроводе се у потпуности донети нормативни акти и усвојене писане политике и процедуре које укључују контролне мере и активности, успостављене од стране руководства. Генерални директор није пренео писана овлашћења на руководиоце сектора по питањима из домена њихових надлежности. Друштво је донације, спонзорства и солидарне помоћи пензионерима исплаћивало на основу одлука генералног директора, иако за то нема основа у интерним актима Друштва. Друштво нема попуњено радно место интерни ревизор.

2) Друштво без евидентирања у благајни и уплате на текући рачун, директно из дневног пазара рачунополагача у саобраћају, исплаћује готов новац за враћене карте путницима који су одустали од путовања, што није у складу са одредбама члана 32. став 4. Закона о платном промету и члана 5. Правилника о условима и начину плаћања у готовом новцу у динарима за правна лица и за физичка лица која обављају делатност. На тај начин, у току 2013. године, Друштво је директно из дневног пазара рачунополагача од продатих карата, исплатило готов новац за враћене карте путницима који су одустали од путовања у износу од 29.318 хиљада динара.

3) Станичне услуге које плаћа путник при куповини возне карте на аутобуској станици, Друштво наплаћује по различитим ценама према зонама путовања одређеним у километрима, што није у складу са Одлуком Уставног суда Републике Србије, којом је утврђена несагласност одредби чланова 31. до 41. Општих услова пословања аутобуских станица са Уставом и законом и чланом 25. став 1. и 2. Закона о превозу у друмском саобраћају, према коме Привредно друштво које управља аутобуском станицом мора вршити услуге превозницима и путницима под једнаким условима и у складу са Општим условима пословања аутобуских станица.

4) У поступку ревизије нису нам презентовани докази да, у складу са члановима 2. и 3. Уговора о пословној сарадњи Друштва и Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд (заводни број 01-5619 од 27.12.2010.године), Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд доставља рекламни (пропагандни) материјал Друштву и да Друштво пружа Компанији „Дунав осигурање“ услугу дељења рекламног (пропагандног) материјала путницима.

5) Друштво је исплатило донације у износу од 16.349 хиљада динара, као и спонзорства у износу од 8.116 хиљада динара, иако није интерним актом регулисало критеријуме, начин и услове одобравања средстава за донације и спонзорства, односно одлуке о донацијама и спонзорствима искључиво доноси генерални директор Друштва, са позивом на члан 42. Статута Друштва, који се наводи као правни основ. Увидом у одредбе наведеног члана, исте не могу бити правни основ за одобравање донација и спонзорства, јер не прописују овлашћења генералном директору Друштва да одлучује о осталим личним расходима и накнадама физичким лицима, нити о осталим непоменутих расходима насталим по издацима правним лицима.

6) Друштво наплаћује премије добровољног осигурања путника приликом продаје возних карата на шалтерима Друштва, на којима су истакнута обавештења о добровољном осигурању путника. Истицање обавештења на шалтерима за продају карата, према члану 35. Закона о облигационим односима, не представља понуду за закључење уговора, него само позив да се учини понуда под објављеним условима, што значи да путници треба да захтевају од шалтерског службеника, да им, поред карте, наплати и премију за добровољно осигурање, односно шалтерски службеник им може понудити добровољно осигурање, уз обавештење путницима да, поред обавезног осигурања од последица несрећног случаја, путници могу користити и „погодност“ добровољног осигурања и тек на тај начин добровољност путника би се остварила. Дакле, нема остварења добровољности уколико се на наведени начин добровољно осигурање не примењује.

Због ограничења у ревизији позиције добровољног осигурања путника, наметнутог од стране генералног директора Друштва, нисмо могли да се уверимо да се добровољно осигурање, пре наплате, нуди путницима као могућност коју они могу да прихвате или одбију, односно да се добровољно осигурање не наплаћује путницима без њиховог изричитог пристанка.

7) Солидарна помоћ пензионерима и деци преминулих радника исплаћивана је у износу од 28.334 хиљада динара, на основу Одлука генералног директора, са позивањем на члан 42. Статута а у вези са чланом 99. Колективног уговора, у износу од по 5 хиљада динара месечно (са изузетком једног лица коме је солидарна помоћ исплаћивана у износу од по 7 хиљада динара месечно). У члану 42. Статута, којим су утврђене надлежности генералног директора, није наведена надлежност генералног директора за одобравање солидарне помоћи лицима која нису запослена у Друштву, већ је наведено да генерални директор одлучује о остваривању права, обавеза и одговорности запослених у складу са Законом, КУ и општим актима Друштва. Према члану 99. Колективног уговора не наводи се генерални директор већ се наводи да послодавац може, у оквиру расположивих средстава, исплатити месечну новчану помоћ пензионерима Друштва, деци умрлих радника и војницима на одслужењу војног рока, а списак ових лица и висину помоћи одређује послодавац.

Мишљење са резервом

По нашем мишљењу, осим за ефекте наведене у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, трансакције и информације које су приказане у финансијским извештајима ПД „БАС“ а.д., Београд, по свим материјално значајним питањима, за годину која се завршава на дан 31. децембар 2013. године су у складу са прописима у Републици Србији, датим овлашћењима и планираном сврхом.

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на следеће:

- Грађевински објекти на дан 31. децембра 2013. године исказани су по набавној вредности од 897.972 хиљада динара, а по садашњој вредности од 473.118 хиљада динара. Друштво у пословним књигама не води евиденције о грађевинском земљишту, а према подацима из помоћних евиденција, плаћа порез на имовину. Наведени објекти налазе се на више катастарских парцела, а према поседовним листовима, изграђени су на градском грађевинском земљишту, при чему право коришћења за делове парцела простора аутобуске станице имају ЈП Железнице Србије (462/2), Град Београд (473/1,473/4,473/7) и Багерско (Бродарско) предузеће (1508/2, 1508/3). Друштво над објектима привременог карактера има статус држаоца. За ресторан Бастурист власник односно држалац није катастарски утврђен. За ресторан „Голф” право коришћења градског грађевинског земљишта је у државној својини и право својине над објектом ресторана укњижени су корист Друштва.

- Својинска трансформација и промена правног статуса, односно промена облика и организације друштвеног предузећа у акционарско друштво извршена је у 2001. години. Приватизација друштвеног предузећа извршена је у складу са Законом о својинској трансформацији из 1997. године, тако да од 23.10.2001. године Друштво послује као акционарско друштво. Акцијски капитал је у власништву следећих акционара: запослени и други мањински акционари 59,69%, Акционарски фонд 30,31% и Фонд ПИО 10,00%. Акције које су пренете Акционарском фонду а.д. Београд улазе у кворум само у случајевима утврђеним законом. Акције које су пренете Републичком фонду ПИО су без права гласа. Однос Друштва и Акционарског фонда а.д. Београд, успостављен је преко Акцијског фонда који је настао у циљу приватизације предузећа, по Закону о приватизацији, Закону о Агенцији за приватизацију и Закону о акцијском фонду. Држава се налази у улози значајног мањинског акционара у Друштву као сувласник заједно са правним и физичким лицима.

Радослав Сретеновић

**Генерални државни ревизор
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија**

Београд, 22.12.2014. године

КЛЮЧНЕ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКЕ

Садржај

1. Кључне неправилности у ревизији финансијских извештаја.....	2
2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја.....	3
3. Кључне неправилности у ревизији правилности пословања	4
4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања	7

1. Кључне неправилности у ревизији финансијских извештаја

1) Као што је објашњено под тачком 5.4. Напомена уз Извештај, Друштво пријем робе из магацина у продајне и угоститељске објекте врши по просечним набавним ценама у магацину, важећим у тренутку пријема. Користећи набавну цену из магацина и стање залиха у објекту у тренутку пријема робе из магацина, Друштво формира набавну цену за сваки објекат посебно што доводи до тога да се набавне цене исте робе/намирница разликују по продајним и угоститељским објектима. Наведени начин формирања набавне цене робе/намирница у објектима Друштва, за последицу има нетачно исказивање вредности залиха као и трошкова продате робе/намирница. Нисмо у могућности да утврдимо ефекте ове неправилности на исказану вредност залиха робе/намирница од 10.914 хиљада динара и на финансијски резултат Друштва.

2) Као што је објашњено под тачком 5.5. Напомена уз Извештај, Друштво у 2012. и 2013. години, није вршило исправку вредности потраживања од купаца старијих од шест месеци, што није у складу са Одлуком о рачуноводственим политикама. Тиме је Друштво, у финансијским извештајима за 2013.годину, преценило потраживања од купаца за 3.055 хиљада динара, у билансу стања преценило нераспоређени добитак за износ од 681 хиљаде динара, и у билансу успеха преценило нето добитак за износ од 2.374 хиљаде динара.

3) Као што је објашњено под тачком 6.1. Напомена уз Извештај, Друштво не врши префактурисавање превозницима-резидентима, трошкове банкарских услуга за наплату цене превоза путника путем платних картица, чиме је уговорена провизија за пружене услуге ефективно умањена, а што није у складу са чланом 51. Уговора о пружању станичних услуга.

4) Као што је објашњено под тачком 6.1. Напомена уз Извештај, Друштво преноси превозницима наплаћене износе за карте продате у име и за рачун превозника, које евидентира као потраживања за авансе дате превознику. Међутим, у складу са чланом 15. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица, задруге и предузетнике, овде се не ради о датим авансима за залихе и услуге, већ о преносу средстава превозника наплаћених у његово име и за његов рачун а пре књижења обавезе из специфичних послова.

5) Као што је објашњено под тачком 6.1. Напомена уз Извештај, Приходе од накнада за услуге дељења рекламног материјала Друштво књижи на основу испостављених фактура Компанији „Дунав осигурање“ за број продатих карата са наплаћеном премијом добровољног осигурања путника а не за број подељеног рекламног материјала, што није у складу са члановима 4. и 5. Уговора о пословној сарадњи Друштва и Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд и чланом 8. Закона о рачуноводству (Службени гласник РС, број 62/2013), према коме се књижење пословних промена врши на основу веродостојних рачуноводствених исправа.

б) Као што је објашњено под тачком 6.2. Напомена уз Извештај, у односу на основне зараде запослених утврђене тачком 8. уговора о раду, Друштво је у 2013. години, по основу коефицијента успешности организационог дела у остваривању планских задатка, који је чланом 44. Колективног уговора и тачком 8. Уговора о раду, утврђен као саставни део основне зараде запослених, више обрачунало основне зараде запослених за износ од 117.351 хиљаде динара.

7) Као што је објашњено под тачком 6.2. Напомена уз Извештај, регрес за годишњи одмор за 2013. годину, није исплаћен и нису укалкулисани трошкови и обавезе по овом основу, што није у складу са чланом 85. Колективног уговора. Одлуку о регресу за 2013. годину, генерални директор је донео у току ревизије.

8) Као што је објашњено под тачком 6.2. Напомена уз Извештај, Друштво је уплате добровољног пензијског осигурања из сопствених средстава, за рачун запослених, књижило на осталим личним расходима и накнадама, што није у складу са члановима 14б и 21а Закона о порезу на доходак грађана и чланом 43. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контом оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике, према којима се пензијски допринос у добровољни пензијски фонд, који послодавац плаћа за запослене осигуранике до неопорезивог износа, не сматра зарадом и књижи се на трошковима премије осигурања. Тиме је Друштво, у финансијским извештајима за 2013.годину, преценило трошкове зарада и накнада зарада а потценило нематеријалне трошкове по основу премија осигурања, за износ од 6.836 хиљада динара.

9) Као што је објашњено под тачком 6.2. Напомена уз Извештај, у пословним књигама, донације су евидентирани у оквиру рачуна трошкови рекламе и пропаганде, а исте је требало евидентирати у оквиру рачуна остали лични расходи и накнаде ако се донације односе на физичка лица, односно остали непоменути расходи уколико се донације односе на правна лица. Обзиром да нису у питању обавезе из пословних односа, дате донације је требало евидентирати у оквиру рачуна друге обавезе, уместо рачуна добављачи у земљи.

10) Као што је објашњено под тачком 6.7. Напомена уз Извештај, у односу на исказани добитак, Друштво је по основу изостављених расхода за неизвршене исправке вредности потраживања старијих од шест месеци на дан биланса, остварило губитке и то: у 2012. нето губитак у износу од 505 хиљада динара, а у 2013.години нето губитак у износу од 1.347 хиљада динара.

2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја

Државна ревизорска институција препоручује привредном друштву „БАС“ Београдска аутобуска станица а.д., Београд да:

- 1) робу/намирнице, пренету из магацина у продајне и угоститељске објекте, вреднује по јединственим набавним ценама на нивоу Друштва (Напомена 5.4. - Препорука број 5) .
- 2) у складу са МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, изврши корективна књижења у пословним књигама за 2014. годину, тако што ће на терет почетног стања резултата одобрити исправку вредности потраживања старијих од шест месеци на дан 31.12.2013. године, у износу од 3.055 хиљада динара (Напомена 5.5. - Препорука број 6) .
- 3) у пословном односу са превозницима- резидентима, по питању трошкова банкарских услуга за наплату цене превоза путника путем платних картица поступа у складу са одредбама Уговора о пружању станичних услуга (Напомена 6.1. - Препорука број 9).

- 4) на крају године, за потребе израде финансијских извештаја, прекњижи дате авансе превозницима за залихе и услуге по основу преноса наплаћених износа од продатих карата у име и за рачун превозника, на потраживања из специфичних послова (Напомена 6.1. - Препорука број 11).
- 5) исправи начин књижења обавеза према превозницима нерезидентима за наплаћене износе од продатих карата у име и за рачун превозника, тако да се у пословним књигама наведене обавезе исказују у оквиру обавеза из специфичних послова (Напомена 6.1. - Препорука број 12).

3. Кључне неправилности у ревизији правилности пословања

1) Као што је објашњено под тачком 4.1. и 4.2. Напомена уз Извештај, Друштво има слабости у функционисању система интерних контрола, односно у раду и пословању Друштва, не спроводе се у потпуности донети нормативни акти и усвојене писане политике и процедуре које укључују контролне мере и активности, успостављене од стране руководства. Генерални директор није пренео писана овлашћења на руководиоце сектора по питањима из домена њихових надлежности. Друштво је донације, спонзорства и солидарне помоћи пензионерима исплаћивало на основу одлука генералног директора, иако за то нема основа у интерним актима Друштва. Друштво нема попуњено радно место интерни ревизор.

2) Као што је објашњено под тачком 5.7. Напомена уз Извештај, Друштво без евидентирања у благајни и уплате на текући рачун, директно из дневног пазара рачунополагача у саобраћају, исплаћује готов новац за враћене карте путницима који су одустали од путовања, што није у складу са одредбама члана 32. став 4. Закона о платном промету и члана 5. Правилника о условима и начину плаћања у готовом новцу у динарима за правна лица и за физичка лица која обављају делатност. На тај начин, у току 2013. године, Друштво је директно из дневног пазара рачунополагача од продатих карата, исплатило готов новац за враћене карте путницима који су одустали од путовања у износу од 29.318 хиљада динара.

3) Као што је објашњено под тачком 5.7. Напомена уз Извештај, Друштво не обрачунава ПДВ надокнаду приликом готовинског плаћања откупљених пољопривредних производа и услуга, на признаницама које издаје пољопривреднику, што није у складу са чланом 34. Закона о порезу на додату вредност Друштво је у 2013. години подигло са текућег рачуна и из благајне исплатило готовину за откупљене пољопривредне производе и услуге, за потребе делатности угоститељства, у износу од 1.119 хиљада динара, без обрачунате ПДВ надокнаде пољопривреднику.

4) Као што је објашњено под тачком 6.1. Напомена уз Извештај, приход од враћених карата, исказан у износу од 1.847 хиљада динара, Друштво остварује задржавањем 10% вредности од превознине коју враћа путницима који су одустали од путовања. У складу са чланом 13. Општих услова пословања аутобуских станица, превозник има обавезу да, у случају да путник одустане од путовања, превознину врати путнику, с тим да има могућност да део тог прихода у висини од 10% задржи. Са друге стране, ПД „БАС“ који врши услуге наплате превознине у име и за рачун превозника, према члану 24. уговора о пружању станичних услуга закључених са превозницима, има обавезу према превознику да у том случају задржи 10% од вредности превознине коју враћа. Уговорима није утврђена припадност наведених прихода.

5) Као што је објашњено под тачком 6.1. Напомена уз Извештај, Друштво приликом фактурисања, не одобрава попуст свим превозницима који су то право стекли према критеријумима утврђеним Правилником о ценама услуга и производа, што није у складу са чланом 25. Закона о превозу у друмском саобраћају, према коме привредно друштво које управља аутобуском станицом мора вршити услуге превозницима и путницима под једнаким условима и у складу са Општим условима пословања аутобуских станица.

6) Као што је објашњено под тачком 6.1. Напомена уз Извештај, Уставни суд Републике Србије је, Одлуком број IУо - 122/2008 од 09.07.2012.године, утврдио да одредбе чланова 31. до 41. Општих услова пословања аутобуских станица ("Службени гласник РС", број 26/08), којима се уређује начин одређивања "препоручених максималних цена" сагласно којима привредна друштва која пружају услуге аутобуских станица у међумесном линијском превозу путника образују (самостално) цене својих услуга, нису у сагласности са Уставом и законом, јер Привредној комори Србије није дато законско овлашћење да у оквиру утврђивања Општих услова пословања аутобуских станица прописује мере непосредне контроле цена.

7) Као што је објашњено под тачком 6.1. Напомена уз Извештај, станичне услуге које плаћа путник при куповини возне карте на аутобуској станици, Друштво, на основу чланова 40. и 41. Општих услова пословања аутобуских станица, наплаћује по различитим ценама према зонама путовања одређеним у километрима, што није у складу са Одлуком Уставног суда Републике Србије, број IУо – 122/2008 од 09.07.2012.године, којом је утврђена несагласност одредби чланова 31. до 41. Општих услова пословања аутобуских станица са Уставом и законом и чланом 25. став 1. и 2. Закона о превозу у друмском саобраћају, према коме Привредно друштво које управља аутобуском станицом мора вршити услуге превозницима и путницима под једнаким условима и у складу са Општим условима пословања аутобуских станица.

8) Као што је објашњено под тачком 6.1. Напомена уз Извештај, у поступку ревизије нису нам презентовани докази да, у складу са члановима 2. и 3. Уговора о пословној сарадњи Друштва и Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд (заводни број 01-5619 од 27.12.2010.године), Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд доставља рекламни (пропагандни) материјал Друштву и да Друштво пружа Компанији „Дунав осигурање“ услугу дељења рекламног (пропагандног) материјала путницима.

9) Као што је објашњено под тачком 6.1. Напомена уз Извештај, Друштво у пословним књигама евидентира пословне промене на основу састављених а непотписаних уговора са купцима о продаји туристичких путовања и услуга смештаја, што није у складу са чланом 9. став 1. Закона о рачуноводству и чланом 17. Правилника о рачуноводству, те одобрава плаћања продајне цене туристичких путовања и услуга смештаја на рате, на основу сагласности руководиоца радних јединица, што није у складу са чланом 19а. Правилника о ценама услуга и производа, према коме одлуку о одобравању плаћања на рате доноси генерални директор, или лице које он овласти, на предлог директора Радних јединица.

9) Као што је објашњено под тачком 6.2. Напомена уз Извештај:

- Члан 44. Колективног уговора, којим се дефинише начин утврђивања основне зараде код послодавца, тако да се запосленима утврђује различита основна зарада за исте послове у зависности којој радној јединици припадају и која укључује зараду запосленог по основу радног учинка, није у складу са чланом 104. став 2., чланом 106. и чланом 107. став 1. Закона о раду, према којима се запосленима гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте вредности који остварују код послодавца и основна зарада одређује на основу услова, утврђених правилником, потребних за рад на пословима за које је запослени закључио уговор о раду и временаведеног на раду.

- Члан 72. Колективног уговора, којим је као основица за утврђивање увећане зараде запосленог за ноћни рад, прековремени рад и рад на дан државног и верског празника који је нерадни дан, утврђена зарада запосленог за обављени рад и времеведено на раду, није применљив јер се према члану 106. Закона о раду, зарада за обављени рад и времеведено на раду састоји од основне зараде, дела зараде за радни учинак и увећане зараде, из чега произилази да је основица за утврђивање увећане зараде, увећана зарада.

- Чланови 76. и 77. Колективног уговора, којима је као основица за утврђивање накнаде зараде за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства, војне вежбе, одазивања на позив државних органа и привремене спречености за рад до 30 дана, утврђена зарада коју би запослени остварио да је радио у дане односно месецу за које остварује право на накнаду, нису у складу са чланом 114. и чланом 115. Закона о раду, према којима основицу за утврђивање накнаде зараде представља висина просечне зараде запосленог у претходна три месеца пре месеца односно дана за које се утврђује накнада зараде.

- Уговори о раду, закључени пре 23.02.2012. године, а за које нису закључивани Анекси уговора, ради промене послова на које се запослени распоређује, позивају се на Колективни уговор од 23.02.2009. године, који је престао да важи закључивањем Колективног уговора од 23.02.2012. године, што није у складу са чланом 33. став 1. тачка 12. Закона о раду, према коме Уговор о раду садржи позивање на Колективни уговор или Правилник о раду, који је на снази.

10) Као што је објашњено под тачком 6.2. Напомена уз Извештај, Друштво је исплатило донације у износу од 16.349 хиљада динара, као и спонзорства у износу од 8.116 хиљада динара, иако није интерним актом регулисало критеријуме, начин и услове одобравања средстава за донације и спонзорства, односно одлуке о донацијама и спонзорствима искључиво доноси генерални директор Друштва, са позивом на члан 42. Статута Друштва, који се наводи као правни основ. Увидом у одредбе наведеног члана, исте не могу бити правни основ за одобравање донација и спонзорства, јер не прописују овлашћења генералном директору Друштва да одлучује о осталим личним расходима и накнадама физичким лицима, нити о осталим непоменутих расходима насталим по издацима правним лицима.

11) Као што је објашњено под тачком 6.2. Напомена уз Извештај, Друштво наплаћује премије добровољног осигурања путника приликом продаје возних карата на шалтерима Друштва, на којима су истакнута обавештења о добровољном осигурању путника. Истицање обавештења на шалтерима за продају карата, према члану 35. Закона о облигациним односима, не представља понуду за закључење уговора, него само позив да се учини понуда под објављеним условима, што значи да путници треба да захтевају од шалтерског службеника, да им, поред карте, наплати и премију за добровољно осигурање, односно шалтерски службеник им може понудити добровољно осигурање, уз обавештење путницима да, поред обавезног осигурања од последица несрећног случаја, путници могу користити и „погодност“ добровољног осигурања и тек на тај начин добровољност путника би се остварила. Дакле, нема остварења добровољности уколико се на наведени начин добровољно осигурање не примењује.

Због ограничења у ревизији позиције добровољног осигурања путника, наметнутог од стране генералног директора Друштва, нисмо могли да се уверимо да се добровољно осигурање, пре наплате, нуди путницима као могућност коју они могу да прихвате или одбију, односно да се добровољно осигурање не наплаћује путницима без њиховог изричитог пристанка.

12) Као што је објашњено под тачком 6.2. Напомена уз Извештај, солидарна помоћ пензионерима и деци преминулих радника исплаћивана је у износу од 28.334 хиљада динара, на основу Одлука генералног директора, са позивањем на члан 42. Статута а у вези са чланом 99. Колективног уговора, у износу од по 5 хиљада динара месечно (са изузетком једног лица коме је солидарна помоћ исплаћивана у износу од по 7 хиљада динара месечно). У члану 42. Статута, којим су утврђене надлежности генералног директора, није наведена надлежност генералног директора за одобравање солидарне помоћи лицима која нису запослена у Друштву, већ је наведено да генерални директор одлучује о остваривању права, обавеза и одговорности запослених у складу са Законом, КУ и општим актима Друштва. Према члану 99. Колективног уговора не наводи се генерални директор већ се наводи да послодавац може, у оквиру расположивих средстава, исплатити месечну новчану помоћ пензионерима Друштва, деци умрлих радника и војницима на одслужењу војног рока, а списак ових лица и висину помоћи одређује послодавац.

4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања

Државна ревизорска институција препоручује привредном друштву „БАС“ Београдска аутобуска станица а.д., Београд да:

- 1) одредбе члана 36. Правилника о рачуноводству које се односе на забрану да запослени у Друштву и лица из органа и организација којима се достављају подаци из пословних књига и лица која врше преглед и ревизију пословних књига, измени и усклади са релевантним законским прописима (Напомена 4.1.- Препорука број 1).
- 2) своје благајничко пословање усклади са Законом о платном промету и Правилником о условима и начину плаћања у готовом новцу у динарима за правна лица и за физичка лица која обављају делатност, тако што ће готов новац примљен по било ком основу, најкасније у року од седам радних дана, уплаћивати на свој рачун код банке (Напомена 5.7. - Препорука број 7) .

- 3) приликом откупа пољопривредних производа и услуга од пољопривредника, обрачунава ПДВ надокнаду пољопривреднику у складу са Законом о порезу на додату вредност (Напомена 5.7. - Препорука број 8).
- 4) Одлуком о рачуноводственим политикама регулише признавање и вредновање дугорочних финансијских пласмана, финансијских инструмената, прихода, расхода, капитала и обавеза, утврђивање износа материјалности и догађаје након датума биланса стања (Напомена 4.1.- Препорука број 2).
- 5) у складу са релевантним прописима и актима успостави адекватан систем интерне контроле, с акцентом на следећим мерама:
 - усвајање стратегије управљања ризиком у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење циљева Друштва и са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени и
 - усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво, а нарочито да усвоји: 1) процедуре за ауторизацију и одобравање; 2) поделу дужности како би се онемогућило једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролу; 3) правила за приступ средствима и информацијама; 4) извештавање и преглед активности - процену ефикасности и ефикасности трансакција; 5) надгледање процедура (Напомена 4.1.- Препорука број 3) .
- 6) попуни радно место интерни ревизор и обезбеди функционисање интерне ревизије (Напомена 4.2.- Препорука број 4).
- 7) у уговорима о пружању станичних услуга са превозницима, утврди припадност прихода од задржаног износа превознине враћене купцима који су одустали од путовања у складу са одредбама Општих услова пословања аутобуских станица (Напомена 6.1.- Препорука број 10).
- 8) цене станичних услуга које плаћа путник при куповини возне карте на аутобуској станици, утврди у складу са чланом 25. став 1. и 2. Закона о превозу у друмском саобраћају и Одлуком Уставног суда Републике Србије, број IУо – 122/2008 од 09.07.2012.године (Напомена 6.1.- Препорука број 13).
- 9) успостави евиденције о примљеном рекламном (пропагандном) материјалу од Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд и подељеном рекламном (пропагандном) материјалу путницима уз продате карте у пословном простору Друштва (Напомена 6.1.- Препорука број 14).
- 10) процес фактурисања Компанији „Дунав осигурање“ услуга дељења рекламног (пропагандног) материјала путницима уз продате карте у пословном простору Друштва, усагласи са Уговором о пословној сарадњи са Компанијом „Дунав осигурање“(Напомена 6.1.- Препорука број 15).
- 11) ради отклањања и спречавања уочених неправилности предузме следеће активности:
 - обезбеди да се евидентирање пословних промена врши на основу потписаних уговора,
 - осигура да се у архиви чувају калкулације у складу са прописима и интерним актима,

- донесе одлуку од стране овлашћеног лица којом се утврђују услови плаћања у ратама,
 - у пословним књигама евидентира пословне догађаје у складу са уговорима и фактурама.
 - донесе писане процедуре и успостави интерне контроле ради спречавања и откривања неправилности у обављању делатности пружања туристичких услуга (Напомена 6.1.- Препорука број 16).
- 12) утврди нормативе утрошка времена референта ангажованог на продаји авио карата, ради адекватне примене Упутства за утврђивање висине накнаде за услуге продаје авио карата (Напомена 6.1.- Препорука број 17).
 - 13) Колективни уговор и уговоре о раду усагласи за Законом о раду (Напомена 6.2.- Препорука број 18).
 - 14) успостави систем интерне контроле обрачуна зарада и да обрачун зарада усклади са интерним актима Друштва, након њиховог усклађивања са Законом о раду (Напомена 6.2.- Препорука број 19).
 - 15) усагласе облик радног ангажовања лица за пружање консултантских услуга, са важећим Законским прописима (Напомена 6.2.- Препорука број 20).
 - 16) интерним актом регулише критеријуме, начин и услове одобравања средстава за донације и спонзорства, као и да у складу са Статутом одлучи који органи имају овлашћења за доношење одлука о донацијама и спонзорствима (Напомена 6.2.- Препорука број 21).
 - 17) општим актом утврди критеријуме, лимите и друга питања везана за коришћење средстава репрезентације (Напомена 6.2.- Препорука број 22).
 - 18) донесе писане процедуре и уведе интерне контроле рада шалтерских службеника, којима ће обезбедити да се путницима нуди могућност плаћања добровољног осигурања, тако да се оно наплаћује само у случају њиховог изричитог пристанка (Напомена 6.2.- Препорука број 23).
 - 19) уреди општим актом Друштва сва питања везана за здравствену заштиту запослених, односно сва права и обавезе запослених и Друштва у складу са важећим законским прописима. Такође, у складу са наведеним уговором о пружању здравствене заштите путницима и запосленима уредити начин евиденција, анализа и извештаја као механизам контроле пружених услуга (Напомена 6.2.- Препорука број 24).
 - 20) интерним актом регулише критеријуме, начин и услове одобравања солидарне помоћи пензионерима и деци преминулих радника, као и да у складу са Статутом одлучи који органи имају овлашћења за доношење одлука о одобравању солидарне помоћи (Напомена 6.6.- Препорука број 25).

На основу члана 40. Став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, Привредно друштво „БАС“ Београдска аутобуска станица а.д., Београд, дужно је да поднесе Институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности у пословању у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА
„БАС“ БЕОГРАДСКА АУТОБУСКА СТАНИЦА А.Д., БЕОГРАД
ЗА 2013. ГОДИНУ**

Садржај

1. ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ	2
2. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА 4	
2.1. <i>Коришћење процењивања</i>	5
2.2. <i>Наставак пословања</i>	5
2.3. <i>Упоредни подаци</i>	5
3. РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ	6
3.1. <i>Нематеријална улагања</i>	6
3.2. <i>Некретнине и опрема</i>	6
3.3. <i>Инвестиционе некретнине</i>	7
3.4. <i>Дугорочни финансијски пласмани</i>	7
3.5. <i>Залихе</i>	7
3.6. <i>Краткорочна потраживања и пласмани</i>	7
3.7. <i>Признавање и вредновање обавеза</i>	7
4. ИНТЕРНА КОНТРОЛА И РЕВИЗИЈА	8
4.1. <i>Интерна контрола</i>	8
4.2. <i>Интерна ревизија</i>	12
5. БИЛАНС СТАЊА	13
5.1. <i>Нематеријална улагања</i>	13
5.2. <i>Некретнине, постројења и опрема</i>	14
5.3. <i>Дугорочни финансијски пласмани</i>	17
5.4. <i>Залихе</i>	18
5.5. <i>Потраживања</i>	21
5.6. <i>Потраживања за више плаћен порез на добит</i>	25
5.7. <i>Готовински еквиваленти и готовина</i>	25
5.8. <i>Порез на додату вредност и активна временска разграничења</i>	28
5.9. <i>Одложена пореска средства</i>	29
5.10. <i>Капитал</i>	29
5.11. <i>Краткорочне финансијске обавезе</i>	31
5.12. <i>Обавезе из пословања</i>	32
5.13. <i>Остале краткорочне обавезе</i>	34
5.14. <i>Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења</i>	36
5.15. <i>Обавезе по основу пореза на добитак</i>	36
6. БИЛАНС УСПЕХА	37
6.1. <i>Пословни приходи</i>	37
6.2. <i>Пословни расходи</i>	52
6.3. <i>Финансијски приходи</i>	69
6.4. <i>Финансијски расходи</i>	69
6.5. <i>Остали приходи</i>	69
6.6. <i>Остали расходи</i>	70
6.7. <i>Нето добитак</i>	72
7. КОРЕКТИВНА КЊИЖЕЊА У ТОКУ РЕВИЗИЈЕ	73
8. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ	74
9. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ	74
10. НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ	74
11. СУДСКИ СПОРОВИ	75
12. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА	76

1. ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ

Привредно друштво послује под називом „БАС“ Београдска аутобуска станица а.д. Београд, Железничка број 4. („БАС“ Београдска аутобуска станица а.д. Београд). Основано је Одлуком Скупштине града Београда број 2030/1 од 26. децембра 1965. године као Комунално предузеће „Аутобуска станица Београд“, а са редовним радом почело је 03.03.1966. године са 87 радника.

У току 2001. године извршена је својинска трансформација у циљу приватизације Предузећа, у складу са Законом о својинској трансформацији („Службени гласник РС“, број 32/97 и 10/2001), тако да од 23.10.2001. године послује као Акционарско друштво. Промена правног статуса, односно промена облика и организације друштвеног предузећа у Акционарско друштво извршена је решењем број VII FL9281/01 од 23.10.2001. године код Привредног суда у Београду.

Друштво је регистровано код Агенције за привредне регистре решењем број БД 13741/2005 од 19.05.2005. године са пословним именом Акционарско друштво „БАС“ Београдска аутобуска станица, Београд, а решењем број БД 91264/2005 од 24.10.2005. године извршена је регистрација промене пословног имена тако да је уписано пословно име „БАС“ Београдска аутобуска станица а.д., Београд, Железничка број 4.

Друштво послује као јавно акционарско друштво у складу са Законом о привредним друштвима („Службени гласник РС“ ,бр. 36/2011 и бр. 99/2011), а акције Друштва укључене су на регулисано тржиште - Београдску берзу почев од 08.07.2007. године.

Власништво и структура капитала:

Назив	Број акција	Структура у %
Акцијски капитал-запослени и други мали акционари	185.726	59,69
Акцијски капитал- фонд ПИО	31.119	10,00
Акцијски капитал-Акционарски фонд	94.342	30,31
Укупно:	311.187	100,00

Закон о акцијском фонду („Службени гласник РС“ , број 38/01 и 45/05) и Правилник о начину изјашњавања Акцијског фонда Републике Србије по основу пренетих акција („Службени гласник РС“ , број 50/05), регулишу начин изјашњавања Акцијског фонда приликом доношења одлука из члана 8а став 2. Закона о Акцијском фонду. Према наведеном Правилнику Акцијски фонд се изјашњава непосредно учествовањем у раду скупштине акционара или посредно писменим путем. Фонд се непосредно изјашњава када у акционарском друштву поседује већину од укупног броја акција са правом гласа. Акцијски фонд се посредно изјашњава писменим путем када у акционарском друштву не поседује већину од укупног броја акција са правом гласа, најкасније три дана пре дана одређеног за одржавање седнице скупштине акционара.

Акције у власништву фонда ПИО немају право гласа.

Претежна делатност Друштва је пружање услуга у друмском саобраћају (шифра делатности 5221), односно пријем и отпрема путника и аутобуса, а осим тога бави се и пружањем услуга из области:

- угоститељства
- туризма
- трговине.

Друштво је сагласно критеријумима из Закона о рачуноводству и ревизији разврстано за 2013. годину у велико правно лице, а по Закона о рачуноводству за 2014. годину у средње правно лице.

Органи Друштва су Скупштина акционара и Одбор директора.

Скупштина акционара Друштва донела је Статут 01 број 2116/4а од 15.06.2012. године и Одлуку о изменама и допунама Статута 01 број 2306/3а од 17.06.2013. године.

Колективни уговор је закључен између генералног директора и овлашћених представника репрезентативног синдиката 01 број 615 од 23.02.2012. године.

Седиште Друштва је у Београду, у улици Железничка број 4.

Матични број Друштва је 07037929, а порески идентификациони број 100000694.

Просечан број запослених на основу стања крајем сваког месеца у 2013. години био је 667 (у 2012. години 677 запослених).

Упоредни подаци и почетна стања у финансијским извештајима за 2013. годину чине подаци садржани у финансијским извештајима за 2013. годину.

2. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

На основу Закона о рачуноводству („Службени гласник РС” број 62/13), правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја, Међународне рачуноводствене стандарде, Међународне стандарде финансијског извештавања, као и тумачења која су саставни део стандарда који су били на снази на дан 31. децембра 2002. године.

Приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (“Сл. гласник РС” бр. 114/06, 5/07, 119/08, 2/2010, 101/12 и 118/12), који подразумева законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја, а који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 “Презентација финансијских извештаја”, док у појединим деловима, одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом.

Поред тога, рачуноводствени прописи Републике Србије одступају од МСФИ и у следећем:

- ванбилансна средства и обавезе су приказана на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.
- рачуни временских разграничења у билансу стања на којима су исказани нето ефекти обрачунате уговорене валутне клаузуле по основу обавеза у динарима са валутном клаузулом, које су у билансу стања класификоване као дугорочне обавезе.

Имајући у виду потенцијално материјално значајне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Друштва, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у складу са МСФИ и МРС.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Друштво је у састављању приложених финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у Напмени 3, које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Србије. Ове политике су конзистентно примењене на све приказане године, осим ако није другачије назначено.

Финансијски извештаји Друштва су исказани у хиљадама динара. Динар (РСД) представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

Одбор директора Друштва донео је Одлуку о одобравању Финансијских извештаја за 2013. годину, бр.658/4 од 27.02.2014. године. Скупштина акционара Друштва донела је Одлуку о усвајању финансијских извештаја за 2013. годину, број 1934/1 од 27.05.2014. године.

2.1. Коришћење процењивања

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Друштва коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Међутим, стварни резултати могу одступати од ових процена.

2.2. Наставак пословања

Финансијски извештаји за 2013. годину састављени су у складу са начелом наставка пословања, који претпоставља да ће Друштво наставити са пословањем у догледној будућности.

2.3. Упоредни подаци

Упоредне податке чине финансијски извештаји Друштва за 2012. годину који нису били предмет ревизије Државне ревизорске институције.

3. РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

Управни одбор „БАС“ донео је Правилник о рачуноводству 01 број 383/2 од 05.02.2007. године и Одлуку о рачуноводственим политикама 01 број 5129/5 од 02.12.2010. године. Наведеним актима уређује се организација рачуноводственог система, утврђују се рачуноводствене политика и начин њиховог спровођења.

У наставку извештаја даје се преглед званичних рачуноводствених политика које су усвојене од стране Управног одбора Друштва и које су примењене приликом састављања финансијских извештаја за 2013. годину.

3.1. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања чине улагања у лиценцу, апликативни софтвер и друго. Приликом признавања нематеријална улагања се вреднују по набавној вредности, односно цени коштања. Нематеријална улагања се након почетног признавања исказују по набавној вредности умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке због обезвређења. На крају пословне године преиспитује се корисни век трајања сваког нематеријалног улагања.

Амортизација се врши пропорционалном методом у току корисног века употребе.

3.2. Некретнине и опрема

Почетно вредновање некретнина и опреме врши се по набавној вредности или по цени коштања.

У набавну вредност некретнина и опреме укључује се нето фактурна цена добављача, сви директни зависни трошкови набавке и дажбине који су настали приликом набавке, односно довођења у стање функционалне приправности.

Након почетног признавања некретнине и опрема вреднују се по набавној вредности или цени коштања умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке због обезвређења.

Амортизација некретнина и опреме се обрачунава пропорционалном методом током процењеног корисног века употребе средстава. Основицу за амортизацију некретнина и опреме чини набавна вредност.

Обрачун амортизације почиње када је средство расположиво за коришћење, док се са обрачуном амортизације престаје када је садашња вредност једнака нули, када је средство расходовано или продато, или када се рекласификује у стално средство које се држи за продају.

Корисни век трајања, односно амортизационе стопе, преиспитују се периодично и ако су очекивања заснована на новим проценама значајно различита од претходних, обрачун трошкова амортизације за текући и будући период се коригују.

Амортизационе стопе, утврђене на основу процењеног корисног века употребе су:

Назив	Стопа амортизације %
1. НЕКРЕТНИНЕ - Грађевински објекти	2,50
2. ОПРЕМА - Возила	10,00 - 14,00
- Намештај	12,50
- Остала опрема	8,00 - 20,00

Добитак који настане приликом продаје основних средстава евидентира се у корист осталих прихода, а губитак настао приликом отуђивања основних средстава књижи се на терет осталих расхода.

3.3. Инвестиционе некретнине

Грађевински објекти или делови грађевинских објеката које Друштво изнајмљује по дугорочним или краткорочним уговорима о закупу сматрају се инвестиционим некретнинама.

Инвестиционе некретнине се приликом признавања вреднују по набавној вредности или цени коштања, а након почетног признавања процењују се по фер вредности.

3.4. Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани су финансијска средства уложена у хартије од вредности код других правних лица. Након почетног признавања вреднују се по набавној вредности.

3.5. Залихе

Залихе материјала вреднују се по набавној вредности. Излаз залиха и обрачун трошкова залиха врши се по методи просечне пондерисане цене. Залихе робе у магацину исказују се по набавним ценама, а у продајним објектима на мало по продајним ценама са укалкулисаним порезом. Обрачун излаза залиха робе (продаја) врши се по методи просечне пондерисане цене.

3.6. Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања од купаца и краткорочни финансијски пласмани признају се на основу рачуноводственог документа на основу кога настаје дужничко – поверилачки однос.

Отпис краткорочних потраживања и финансијских пласмана код којих постоји вероватноћа ненаплативости врши се индиректним отписивањем, док се у случајевима када је немогућност наплате извесна и документована, отпис у целини или делимично врши директним отписивањем.

Индиректан отпис врши се за потраживања која нису наплаћена у року од 180 дана од дана доспелости за наплату.

Ризик наплате сваког појединачног потраживања процењује руководство Друштва.

3.7. Признавање и вредновање обавеза

Обавезе се признају на датум састављања биланса стања када је вероватно да ће одлив средстава која садрже економске користи бити резултат измирења садашњих обавеза и да ће износ по коме ће уследити измирење моћи да се одмери.

4. ИНТЕРНА КОНТРОЛА И РЕВИЗИЈА

4.1. Интерна контрола

Друштво је обавезно да успостави систем интерних контрола које су дизајниране у циљу обезбеђења уредног и ефикасног пословања, очувања и интегритета средстава, спречавања и отклањања недозвољених радњи и грешака, примене прописа, тачности и потпуности рачуноводствених евиденција, и благовременог састављања поузданих финансијских извештаја.

У поступку ревизије испитиване су интерне контроле релевантне за састављање и истинито приказивање позиција у финансијским извештајима са нагласком на оцени система интерних контрола у следећим областима:

- процес продаје карата,
- процес евидентирања наплате услуга,
- процес евидентирања потраживања и обавеза,
- процес утврђивања и евидентирања прихода и расхода.

Оцена се заснива и на упознавању са правилницима и другом релевантном документацијом коју је припремило руководство Друштва.

Статутом Друштва регулисано је да Одбор директора усваја пословну стратегију и пословне циљеве Друштва. Истим је регулисано да су извршни директори дужни да писаним путем извештавају Одбор директора о планираној пословној политици и другим начелним питањима која се односе на постојеће и будуће вођење послова, као и о одступањима од постојећих планова и пројекција уз навођење разлога за то, најмање једном годишње.

Друштво није ревизорима доставило напред наведена документа о пословној стратегији и пословним циљевима Друштва, нити Извештај извршних директора о планираној пословној политици и другим начелним питањима која се односе на постојеће и будуће вођење послова, као и о одступањима од постојећих планова и пројекција уз навођење разлога за то, који се односе на 2013. годину.

Друштво је на Скупштини акционара одржаној 27.05.2014. године усвојило Извештај о финансијском пословању са мишљењем ревизора. Дана 13.06.2014. године доставило Одлуку Скупштине акционара о усвајању Годишњих финансијских извештаја за 2013. годину и Извештај независног ревизора Комисији за хартије од вредности и Београдској берзи.

Однос Друштва и Акционарског фонда а.д. Београд, успостављен је преко законских прописа о приватизацији. Наведени прописи регулишу начин изјашњавања Акционарског фонда приликом доношења одлука из члана 8а став 2. Закона о Акцијском фонду. Акционарски фонд се није изјашњавао из разлога што Друштво није доносило одлуке предвиђене наведеним чланом.

Законодавац је приликом усвајања законских решења из области приватизације уважио стандарде корпоративног управљања. Правила Кодекса корпоративног управљања не замењују законске одредбе, већ чине допуну законској регулативи.

Кодекс корпоративног управљања донела је Скупштина Привредне коморе Србије на седници од 17. септембра 2012. године. Друштво је донело одлуку да директно примењује наведени Кодекс корпоративног управљања. Циљ Кодекса корпоративног управљања је унапређење система корпоративног управљања у друштвима капитала. Спровођењем Кодекса обезбеђује се бољи учинак, јасна подела надлежности и последично јаснија одговорност унутар Друштва, квалитетније одлучивање, бољу усклађеност са прописима, те ефективан надзор.

У поступку ревизије утврђене су слабости у функционисању система интерних контрола, односно у раду и пословању Друштва, не спроводе се у потпуности донети нормативни акти и усвојене писане политике и процедуре које укључују контролне мере и активности, успостављене од стране руководства.

Генерални директор није пренео писана овлашћења на руководиоце сектора по питањима из домена њихових надлежности.

У поступку ревизије нису нам презентирани докази да су решења о именовању чланова комисија за попис и планови рада пописних комисија достављени одбору директора и комисији за ревизију у оквиру Друштва.

Ревизори су у складу са програмом ревизије вршили обилазак, присуствовање и посматрање рада шалтерских службеника на продаји карата. Поред тога, задатак ревизора је био да се увере да се добровољно осигурање путника од незгоде, пре наплате, нуди путницима као могућност коју они могу да прихвате или одбију, односно да се добровољно осигурање не наплаћује путницима без њиховог изричитог пристанка. У поступку посматрања рада запослених у шалтер салама од стране ревизора, генерални директор Друштва је прекинуо поступак обављања ревизије наведених пословних активности шалтерских службеника Друштва.

Слабости интерних контрола уочене у поступку ревизије односе се на следећа питања:
- Друштво приликом обрачуна и исплате зарада није поштовало одредбе Уговора о раду, по основу коефицијента успешности организационог дела, за дане празника погрешно обрачунавало увећање, као и увећање зараде по основу минулог рада,

- Друштво исплаћује запосленом накнаду зараде у висини разлике између накнаде зараде која се обезбеђује у складу са Законом о здравственом осигурању и 100 % зараде коју би запослени остварио да је радио, док је Колективним уговором прописано 90%,

- Одлуку о регресу за 2013.годину, генерални директор је донео у току ревизије,

-Друштво у делатности пружања туристичких услуга, у пословним књигама евидентира пословне промене на основу састављених а непотписаних уговора са купцима о продаји туристичких путовања и услуга смештаја за које одобрава плаћање на рате, на основу сагласности неовлашћеног лица.

Чланом 36. Правилника о рачуноводству регулисано је да запослени у Друштву и лица из органа и организација којима се достављају подаци из пословних књига и лица која врше преглед и ревизију пословних књига не могу без претходно прибављене писане сагласности генералног директора Друштва, упознавати друга

лица са подацима који су садржани у пословним књигама и у књиговодственим исправама. Наведена забрана не односи се на давање података Агенцији којој се достављају финансијски извештаји. Одредбе наведеног Правилника су у супротности са чланом 27. Закона о ревизији и члана 36. Закона о државној ревизорској институцији.

Препорука 1:

Препоручује се Друштву да одредбе члана 36. Правилника о рачуноводству које се односе на забрану да запослени у Друштву и лица из органа и организација којима се достављају подаци из пословних књига и лица која врше преглед и ревизију пословних књига, измени и усклади са релевантним законским прописима.

Друштво није, у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, вршило утврђивање износа материјалности, односно да ли је нека грешка материјално значајна.

Друштво није актом о рачуноводственим политикама који се примењује за 2013. годину, уредило један број питања на начин који омогућава свеобухватно евидентирање пословних промена, спречавање и откривање погрешно евидентираних пословних промена, као и уредно кретање рачуноводствених исправа, односно није регулисало признавање и вредновање дугорочних финансијских пласмана, финансијских инструмената, прихода, расхода, капитала и обавеза, утврђивање износа материјалности и догађаја након датума биланса стања.

Препорука 2:

Препоручује се Друштву да Одлуком о рачуноводственим политикама регулише признавање и вредновање дугорочних финансијских пласмана, финансијских инструмената, прихода, расхода, капитала и обавеза, утврђивање износа материјалности и догађаје након датума биланса стања.

Друштво је у Напоменама за 2013. годину обелоданило начин признавања и вредновања прихода, расхода, капитала и законских обавеза, иако исте није уредило Одлуком о рачуноводственим политикама која се примењује за састављање финансијских извештаја за 2013. годину.

Руководство Друштва није обелоданило у Напоменама уз финансијске извештаје за 2013. годину изложеност појединим ризицима пословања.

Средства за репрезентацију користе се на основу усменог одобрења генералног директора Друштва, али без утврђених критеријума и одобрених лимита, за коришћење средстава репрезентације. Одлуке о одобравању донација доноси генерални директор Друштва, са позивом на члан 42. Статута Друштва. Међутим, исте нису правни основ за одобравање донација, јер не прописују овлашћења генералном директору Друштва да одлучује о осталим личним расходима и накнадама физичким лицима, нити о осталим непоменутих расходима насталим по издацима правним лицима. Утврђено је да се на исти начин одобравају спонзорства.

Друштво је солидарну помоћ пензионерима и деци преминулих радника исплаћивало, на основу одлука генералног директора, са позивом на члан 42. Статута а у вези са чланом 99. Колективног уговора. Увидом у одредбе наведеног члана Статута, исте нису правни основ за одобравање солидарне помоћи, јер не прописују овлашћења генералном директору Друштва да одлучује о одобравању солидарне помоћи лицима која нису запослена у Друштву, већ је наведено да генерални директор одлучује о остваривању права, обавеза и одговорности запослених у складу са Законом, КУ и општим актима Друштва. У члану 99. Колективног уговора не наводи се генерални директор већ се наводи да послодавац може, у оквиру расположивих средстава, исплатити месечну новчану помоћ пензионерима Друштва, деци умрлих радника и војницима на одслужењу војног рока, а списак ових лица и висину помоћи одређује послодавац. Навођење послодавца може се тумачити да је то надлежни орган Друштва коме је дато у надлежност да одлучује о конкретним питањима.

Интегрални информациони систем БАС успостављен је на нивоу Друштва са два подсистема: подсистем саобраћаја и подсистем за економско-финансијско пословање.

Интегрални информациони систем одржавају сарадници Сектора за информационе технологије Друштва.

Рачуноводство преузима податке из других система у оквиру Друштва. Углавном се унос у апликације врши припремом података и избором врсте пословне промене, затим формирањем налога за књижење према унапред дефинисаним шемама за књижење и завршава књижењем у дневнику и главној књизи.

Друштво је требало идентификовати ризике проистекле из спољних фактора (законски прописи, економски услови, пројекат Београд на води и друго), а посебно из унутрашњих фактора (финансијски услови, информациони систем, рачуноводствени систем, однос руководства и запослених и друго) који могу да утичу на постизање његових циљева.

Систем интерне контроле на нивоу Друштва, у домену ризика, не обезбеђује увереност да постоји ефективно управљање ризицима, те да ће се циљеви и задаци остварити на ефикасан и економичан начин, као и да ће се на време спречити грешке, намерне или случајне.

У поступку ревизије утврђено је да Друштво нема успостављен систем управљања ризицима, нити поседује писане политике и процедуре за управљање ризицима.

Препорука 3:

Друштво треба да у складу са релевантним прописима и актима успостави адекватан систем интерне контроле, с акцентом на следећим мерама:

- усвајање стратегије управљања ризиком у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење циљева Друштва и са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени и

- усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво, а нарочито да усвоји:

1) процедуре за ауторизацију и одобравање; 2) поделу дужности како би се онемогућило једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролу; 3) правила за приступ средствима и информацијама; 4) извештавање и преглед активности - процену ефикасности и ефикасности трансакција; 5) надгледање процедура.

4.2. Интерна ревизија

Надзор чине систем интерне контроле и интерна ревизија.

Статутом је предвиђено да Одбор директора врши унутрашњи надзор над пословањем Друштва. Неизвршни директори надзиру рад извршних директора, предлажу пословну стратегију Друштва и надзиру њено спровођење. Од шест неизвршних директора најмање један је независан од Друштва (независни директор). Најмање један независни директор је лице које је овлашћени ревизор у складу са законом којим се уређује ревизија или који има одговарајућа знања и радно искуство у области финансија и рачуноводства.

Одбор директора је именовао Комисију за ревизију Одлуком 01 број 2228/5 од 18.06.2012. године. Надлежност Комисије за ревизију утврђена је чланом 57. Статута Друштва. Комисија је одржала први састанак дана 28.01.2013. године. Други састанак Комисија за ревизију је одржала дана 15.04.2014. године. Констатовано је да је потребно предузети мере за побољшање ликвидности и предложена одлука о избору независног ревизора.

Активности Комисије за ревизију повезане су са финансијским извештавањем Друштва, она подноси извештај Одбору директора најмање једанпут годишње.

Друштво је у складу са Законом о рачуноводству и ревизији за 2013. годину разврстано у велико правно лице. Према члану 29. наведеног закона правно лице у законом одређеним случајевима дужно је да обезбеди интерну ревизију. Чланом 451. Закона о привредним друштвима предвиђено је да су отворена јавна друштва у обавези да имају попуњено радно место интерног ревизора и чланом 63. Статута Друштва предвиђено је да Друштво треба да има интерног ревизора.

Препорука 4:

Препоручује се Друштву да попуни радно место интерни ревизор и обезбеди функционисање интерне ревизије.

5. БИЛАНС СТАЊА

На основу члана 16-18. Закона о рачуновдству и члана 5. Правилника о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза и усклађивању књиговодственог стања са стварним стањем, директор Друштва је донео Решење о образовању централне комисије за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2013. године. По извршеном попису сачињен је Извештај о попису, који је усвојио Одбор директора Одлуком бр. 257/2 од 28.01.2014. године.

У поступку ревизије утврђено је да постоје одређене слабости у организацији вршења пописа, и то:

-председник централне комисије за попис нематеријалних улагања и основних средстава је на радном месту референта за основна средства и председник комисије за попис новчаних средства врши послове контроле и ликвидације документације, што је супротно одредбама Правилника о попису,

-у поступку ревизије нису нам презентовани докази да су решења о именовању чланова комисија за попис и планови рада пописних комисија достављени Одбору директора.

5.1. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања исказана су у износу од 9.541 хиљада динара:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Концесије, патенти, лиценце и слична права	3.748	3.817
Остала нематеријална улагања	5.793	8.743
Укупно:	9.541	12.560

Концесије, патенти, лиценце и слична права

Концесије, патенти, лиценце и слична права односе се на:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Лиценце	3.925	4.280
Исправка вредности лиценци по основу амортизације	(177)	(463)
Укупно:	3.748	3.817

Друштво је по Уговору број 169 од 17.01.2001. године набавило лиценци софтвер у оквиру реализације Главног пројекта Интегрални информациони систем „БАС“ од Лола Института, Београд у износу од 3.583 хиљада динара. На рачуну лиценци евидентирана је и лиценца за Visual Studio у износу 342 хиљада динара.

Остала нематеријална улагања

Остала нематеријална улагања односе се на:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Програми за рачунаре (софтвер) набављени одвојено од рачунара	29.272	29.364
Исправка вредности осталих нематеријалних улагања	(23.479)	(20.621)
Укупно:	5.793	8.743

Друштво је закључило уговор са Лола Институтом, Београд о реализацији Главног пројекта Интегрални информациони систем „БАС“. У току 2005. године Друштво је на основу наведеног уговора набавило апликативни софтвер у вредности 21.959 хиљада динара. Доградња постојећег апликативног софтвера извршена је у 2006. години у износу од 4.262 хиљада динара и у 2009. години у износу од 3.140 хиљада динара.

5.2. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема исказана су у износу од 533.443 хиљада динара:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Грађевински објекти	473.118	480.042
Постројења и опрема	48.169	51.037
Остале некретнине, постројења и опрема	1.944	1.944
Некретнине, постројења, опрема у припреми	10.212	690
Укупно:	533.443	533.713

Промене на некретнинама и опреми дате су следећом табелом:

-у хиљадама динара-

Опис	Грађевински и објекти	Постројења и опрема	Инвестиције некретнине	Остала НПО	Основна средства у припреми	Укупно
<i>Набавна вредност</i>						
Стање на дан 01.01.2013. године	897.972	120.459	47.984	2.496	690	1.069.601
Директна повећања		5.017	11.613			16.630
Пренос са инвестиција у току	9.763					9.763
Остала повећања				114	23.639	23.753
Пренос са / на конта осн. средстава	(660)					(660)
Остала смањења			(212)		(14.117)	(14.329)
Расход		(2.839)				(2.839)
Стање на дан 31.12.2013. године	907.075	122.637	59.385	2.610	10.212	1.101.919
<i>Исправка вредности</i>						
Стање на дан 01.01.2013. године	417.929	69.422		552		487.903
Амортизација у току године	16.028	7.790		114		23.932
Расход		(2.745)				(2.745)
Стање на дан 31.12.2013. године	433.957	74.467		666		509.090
Садашња вредност на дан 31.12.2013.	473.118	48.170	59.385	1.944	10.212	592.829
Садашња вредност на дан 31.12.2012.	480.043	51.038	47.984	1.944	690	581.697

Грађевински објекти

Грађевински објекти укупне садашње вредности од 473.118 хиљада динара на дан 31. децембра 2013. године чине следеће групе:

Назив објекта	Садашња вредност
Зграда станице АС 1	216.646
Зграда станице АС 2	55.516
Сервис зграда	24.540
Плато сервис	22.740
Зграда Голф клуб	40.971
Остали грађевински објекти	112.705
Укупно:	473.118

Грађевински објекти Друштва налазе се у кругу Београдске аутобуске станице у Београду, на потезу између Железничке улице и Карађорђевој улице, на општини Савски венац. Два дислоцирана објекта укључују локал у склопу тржног центра у Сремској улици, продужетак Маршала Бирјузова 2-4, као и ресторан „Голф“ на Кошутњаку у улици Кнеза Вишеслава 23. Објекти су прилагођени станичним услугама и локалима у приземљу, административним простором на спрату, перонским надстрешницама и платоима.

На основу поседовних листова предметни објекти изграђени су на градском грађевинском земљишту, при чему право коришћења за делове парцела простора аутобуске станице имају ЈП Железнице Србије (462/2), Град Београд (473/1,473/4,473/7), Багерско (Бродарско) предузеће (1508/2,1508/3). Друштво над објектима привременог карактера има статус држаоца. За наведене објекте издата је привремена дозвола од стране надлежног органа. За ресторан „Бастурист“ власник односно држалац није катастарски утврђен. За ресторан „Голф“ право коришћења градског грађевинског земљишта је у државној својини и право својине над објектом ресторана укњижени су корист Друштва. Друштво је у току 2013. године поднело захтев за упис права својине на неукњиженим објектима по посебном закону – легализација.

Повећање набавне вредности се односи на:

- адаптацију ресторана „Експрес башта“ у износу од 2.183 хиљада динара,
- уређење дела ентеријера ресторана „Експрес-башта“ у износу од 792 хиљада динара,
- адаптацију магацина „Бас шопа“ у износу од 931 хиљаду динара,
- адаптацију терасе ресторана „Експрес баште“ у износу од 2.166 хиљада динара,
- адаптацију и формирање тоалета ресторана „Експрес-башта“ у износу од 2.168 хиљада динара.

Друштво у пословним књигама не води евиденције о грађевинском земљишту, а према подацима из помоћних евиденција, плаћа порез на имовину.

Постоји јавно исказана намера државних органа Републике Србије да се у будућем периоду на простору на коме се налази седиште Друштва, односно непокретности, и на коме оно обавља своју делатност, реализује пројекат „Београд на води“. Није могуће предвидети евентуалне ефекте на финансијске извештаје Друштва у будућем периоду који могу настати као резултат реализације пројекта „Београд на води“.

Опрема

Опрему укупне садашње вредности од 48.169 хиљада динара на дан 31. децембра 2013. године чине следеће групе:

Назив објекта	-у хиљадама динара- Садашња вредност
Опрема – ограде	23.823
Опрема за угоститељство и туризам-расхладни уређаји	4.558
Транспортна средства-путнички и остали аутомобили	2.976
Опрема – разглас и музика	1.597
Електрични рачунари и опрема за АОП	1.449
Канцеларијски намештај од дрвета	2.299
Канцеларијски намештај од метала	1.760
Остала опрема	9.707
Укупно:	48.169

Повећање вредности исказано је у износу од 5.017 хиљада динара. Смањење набавне вредности по основу расхрдовања опреме исказано је у износу од 2.839 хиљада динара, тако да је на дан 31.12.2013. године исказано стање опреме по набавној вредности у износу од 122.636 хиљада динара.

Исправка вредности опреме исказана је са 01.01.2013. године у износу од 69.422 хиљада динара. Повећање се односи на амортизацију за текућу годину у износу од 7.790 хиљада динара. Смањење се односи на расхрдовање опреме у износу од 2.745 хиљада динара, тако да је на дан 31.12.2013. године исказано стање у износу од 74.467 хиљада динара.

Опрема - ограде исказана по садашњој вредности у износу од 23.823 хиљада динара, односи се на ограду Београдске аутобуске станице која је у највећем делу изграђена у 2011. години.

Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине исказане су у износу од 59.385 хиљада динара:

Назив	-у хиљадама динара-	
	2013. година	2012. година
Инвестиционе некретнине	59.385	47.984
Укупно:	59.385	47.984

Поновну процену у 2013. години извршио је независни квалификовани проценитељ-предузеће „СBS International“ д.о.о., Београд а ефекат процене евидентиран је на терет текућих прихода и расхода (Напомена 6.5. и 6.6.).

Некретнине, постројења и опрема у припреми

Некретнине, постројења и опрема у припреми исказани су у износу од 10.212 хиљада динара и чине их следећа улагања:

-у хиљадама динара-

Назив	Износ
Опрема у припреми	2.844
Адаптација ресторана „Експрес башта“	2.974
Адаптација магацина „БАС шоп“	1.699
Адаптација терасе ресторана „Експрес башта“	2.166
Формирање тоалета у ресторану „Експрес башта“	2.168
Уређење платоа у Карађорђевој улици	9.421
Остала улагања у припреми	3.056
Укупно:	24.328
Активирана опрема	(14.116)
Укупно	10.212

У току 2013. године активирана су улагања у припреми у износу од 14.116 хиљада динара, а на дан 31.12.2013. године исказано је стање у износу од 10.212 хиљада динара.

Друштво је закључило Уговор број 010404-5242 од 28.11.2013. године са „РС ТРЕМ“ д.о.о. Београд о извођењу радова на уређењу платоа према Карађорђевој улици код излазне рампе БАС у уговореној вредности од 12.562 хиљада динара. Према првој привременој ситуацији број 5904 од 25.12.2013. године у 2013. години извршени су радови у износу од 9.421 хиљада динара. У 2014. години настављени су радови према наведеном Уговору.

5.3. Дугорочни финансијски пласмани

Друштво је исказало дугорочне финансијске пласмане у укупном износу од 45.424 хиљада динара:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	235	3.137
Остали дугорочни пласмани	45.189	47.231
Укупно	45.424	50.368

Учешћа у капиталу осталих правних лица

На основу наведених одлука, Друштво је са рачуна учешће у капиталу осталих правних лица – Привредна банка а.д. Београд, искњижило наведено учешће у капиталу у целокупном износу од 2.902 хиљада динара, а на терет расхода текуће године.

Остали дугорочни финансијски пласмани

Друштво је исказало остале дугорочне финансијске пласмане у укупном износу од 45.189 хиљада динара:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Потраживања за продате станове	17.631	18.457
Потраживања по датим стамбеним кредитима запосленима	27.558	28.774
Укупно	45.189	47.231

Пласмани запосленима по основу продатих станова исказани су у износу од 17.631 хиљада динара и односе се на потраживања за откупљене станове (25 станова) од стране запослених Друштва.

Сагласно наведеном Закону, Друштво је станове продало запосленима по уговорима о откупу стана са роком отплате у распону од 20 до 40 година, у месечним ратама које се усклађују са кретањем цена на мало и обрачуни врше у време и на начин који се регулише законским прописима.

Пласмани запосленима по основу датих кредита запосленима за закуп и адаптацију станова исказани су у износу од 27.558 хиљада динара и односе се на потраживања по основу датих кредита (50 кредитних партија) запосленима Друштва.

Друштво је у складу са Законом о становању и Правилником о решавању стамбених потреба, одобравало стамбене кредите запосленима са роком отплате од 40 година, у месечним ратама које се усклађују са кретањем цена на мало и обрачуни врше у време и на начин који се регулише законским прописима.

Увидом у картице, утврђено је да отплате кредита се врше редовно месечно у току 2013. године.

5.4. Залихе

У оквиру залиха исказане су следеће позиције:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Материјал	7.052	6.471
Роба	8.697	7.761
Дати аванси за залихе	1.584	6.879
Укупно	17.333	21.111

Материјал

У оквиру залиха материјала исказане су следеће позиције:

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Материјал	7.021	6.390
Алат и инвентар	31	21.979
Укупно:	7.052	28.369
Исправка вредности залиха материјала	-	21.898
Укупно:	7.052	6.471

Материјал се односи на:

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Залихе материјала и робе у угоститељству	2.217	2.131
Огрев, мазут и лож уље	1.058	1.706
Потрошни материјал у магацину	628	568
Канцеларијски материјал	140	146
Вредноснице у депоу-карте	2.721	1.163
Вредноснице у депоу-жетони	257	676
Укупно:	7.021	6.390

Залихе материјала и робе у угоститељству односе се на залихе материјала и робе у магацину угоститељства које се евидентирају на основу фактуре добављача (фактурна цена) и пријемнице робе/намирница. Након евидентирања улаза нових количина робе/намирница у магацин по пријемници, са промењеном набавном ценом, обрачунава се пондерисана просечна цена за укупне количине наведене робе/намирница.

Алат и инвентар исказан је по набавној вредности у износу од 11.659 хиљада динара, исправка вредности у износу од 11.628 хиљада динара и стање у износу од 31 хиљада динара.

У оквиру исправке вредности алата и инвентара исказане су позиције исправке вредности службене одеће стављене у употребу у износу од 11.261 хиљада динара и исправка вредности алата и инвентара и ауто гума у износу од 367 хиљада динара.

Роба

У оквиру залиха робе исказане су следеће позиције:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Роба у магацину	1.673	983
Роба у промету на мало	7.024	12.684
Укупно:	8.697	13.667
Исправка вредности робе	-	5.905
Укупно:	8.697	7.762

Роба у магацину односи се на залихе набављене робе у магацину трговине које се евидентирају на основу фактуре добављача (фактурна цена) и пријемнице робе. Након евидентирања улаза нових количина робе у магацин по пријемници, са промењеном набавном ценом, обрачунава се пондерисана просечна цена за укупне количине наведене робе.

У оквиру робе у промету на мало исказане су следеће позиције:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Роба у промету на мало (продајна вредност)	13.212	12.684
Укалкулисани порез на промет	(2.094)	(2.011)
Укалкулисана разлика у цени	(4.094)	(3.893)
Укупно:	7.024	6.780

Малопродајна вредност робе исказана је у износу од 13.212 хиљада динара, од чега се на трговину односи износ од 9.939 хиљада динара, а на угоститељство износ од 3.273 хиљада динара.

Излаз робе/намирница из магацина угоститељства прати отпремница-доставница која садржи количине робе/намирница које се преносе у угоститељски објекат као и просечне набавне цене по којима се воде у магацину. На исти начин прати се излаз робе из магацина трговине која се преноси у продајне објекте.

Друштво формира продајну цену, тако што полази од просечне набавне цене по којој се воде залихе у магацину, додајући разлику у цени и ПДВ. Запослени који ради обрачун продајне цене, оставља постојећу продајну цену или је мења, о чему се консултује са директором трговине. Пренос робе из магацина у продајни објект прати интерна отпремница-доставница која садржи: набавну цену као пондерисану просечну набавну цену обрачунату у магацину трговине, разлику у цени и ПДВ. Том приликом се генерише документ Пријем у објекат, чијим се евидентирањем исказују залихе продајног објекта по продајним ценама. Укалкулисана разлика у цени се обрачунава и евидентира на контима отвореним за свако продајно место или продајни објекат.

Друштво пријем робе из магацина у продајне и угоститељске објекте врши по просечним набавним ценама у магацину, важећим у тренутку пријема. Користећи набавну цену из магацина и стање залиха у објекту у тренутку пријема робе из магацина, Друштво формира набавну цену за сваки објекат посебно, што доводи до тога да се набавне цене исте робе/намирница разликују по продајним и угоститељским објектима. Наведени начин формирања набавне цене робе/намирница у објектима Друштва, за последицу има нетачно исказивање вредности залиха као и трошкова продате робе/производа. Нисмо у могућности да утврдимо ефекте ове неправилности на исказану вредност залиха робе/намирница од 10.914 хиљада динара и на финансијски резултат Друштва.

Препорука 5:

Препоручује се Друштву да робу/намирнице, пренету из магацина у продајне и угоститељске објекте, вреднује по јединственим набавним ценама на нивоу Друштва.

Укалкулисана разлика у цени исказана је у износу од 4.094 хиљада динара, од чега се на трговину односи износ од 2.337 хиљада динара, а на угоститељство износ од 1.757 хиљада динара.

У оквиру потраживања за дате авансе за залихе и услуге исказане су следеће позиције:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Дати аванси за залихе и услуге	1.584	6.889
Укупно:	1.584	6.889
Исправка вредности датих аванса за залихе и услуге	-	(10)
Укупно:	1.584	6.879

Дати аванси за залихе и услуге

Дати аванси за залихе и услуге:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
„МС Монтажа“ Нови Београд	268
„Recreatours“ а.д. Београд	218
„СВ Richard Ellis“ д.о.о. Београд	201
Дати аванси превозницима	20
Дати аванси за остале услуге и робу	877
Укупно	1.584

Дати аванси превозницима, исказани у износу од 20 хиљада динара, не односе се на дате авансе добављачима за залихе и услуге, већ представљају пренета средства превозницима која је у име и за рачун превозника Друштво наплатило од путника за продате возне карате превозника (Напомена 6.1.).

5.5. Потраживања

Друштво је у 2013. години исказало потраживања у износу од 24.621 хиљада динара:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Потраживања по основу продаје	20.504	11.220
Потраживања из специфичних послова	469	404
Друга потраживања	3.648	2.809
Укупно	24.621	14.433

Потраживања по основу продаје

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Купци у земљи	20.512	11.179
Исправка вредности потраживања од купаца у земљи	(8)	(11)
Укупно	20.504	11.168

Потраживања од купаца у земљи, у највећој мери, односе се на потраживања од превозника за пружене станичне услуге. Преглед највећих појединачних потраживања дат је следећом табелом :

-у хиљадама динара-

Купци	Износ
„Аутопревоз“ а.д., Чачак	3.079
„Аутосаобраћај Крагујевац“ а.д. за саобраћај, туризам и угоститељство, Крагујевац	2.307
Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд	1.478
„С.П. Тимас плус“ д.о.о., Књажевац	1.260
Аутотранспортно ремонтно и шпедитерско предузеће „Кулатранс“, Кула	1.027
„Адмира“ д.о.о. Крагујевац	578
„Максибус“, Краљево	568
Тимочко аутосаобраћајно предузеће „Тимас“ а.д. Зајечар	478
„Павловић“ д.о.о. Суботица	383
„Vip invest“ д.о.о.-Мењачница Београд	352
Пред.за транс.туризам и трговину д.о.о. „БС тоурс“, Београд	350
„Елтра“ д.о.о. предузеће за транспорт, трговину и занатске делатности, Београд	334
„ТП Симплон“ д.о.о., Лесковац	333
„Престо“ д.о.о. (КООП СА З.М.В. тоурс д.о.о.), Београд	314
„Смиљић“ д.о.о., Бања Лука	302
„Billboard - preduzeće za marketing i prodaju reklamnog prostora“ д.о.о., Београд	301
Остали купци	7.068
Укупно	20.512

Потраживање од Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд односи се на рачун за децембар 2013. године, по основу пружених услуга дељења рекламног(пропагандног) материјала путницима уз купљене карте у пословном простору Друштва (Напомена б.1).

Преглед потраживања старијих од шест месеци, на дан 31.12.2013. године, које је Друштво било дужно да исправи, дат је следећом табелом:

-у хиљадама динара-

Купци	Износ
Потраживања старија од шест месеци на дан 31.12.2012. године	
„Тимас“, Зајечар	478
„Леон“, Вршац	200
„Морава Турс“, Врњачка бања	2
„Бјелајац“, Српс. Костајница	1
Свега	681
Потраживања старија од шест месеци на дан 31.12.2013. године	
„Тимас Плус“, Књажевац	1.260
„Кулатранс“, Кула	603
„Павловић“ д.о.о., Суботица	383
„Лара превоз“, Јагодина	128
Свега	2.374
Укупно	3.055

Друштво у 2012. и 2013. години, није вршило исправку вредности потраживања од купаца старијих од шест месеци, што није у складу са чланом 11. Одлуке о рачуноводственим политикама (Одлука УО број 5129/5 од 02.12.2010. године), према коме се краткорочна потраживања која нису наплаћена у року од шест месеци од дана истека рока за наплату, индиректно отписују у висини од 100% номиналног износа потраживања. Тиме је Друштво, у финансијским извештајима за 2013. годину, преценило потраживања за 3.055 хиљада динара, преценило нераспоређени добитак у Билансу стања за износ од 681 хиљаде динара и нето добитак у Билансу успеха за износ од 2.374 хиљаде динара.

Препорука б:

Препоручује се Друштву да, у складу са МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, изврши корективна књижења у пословним књигама за 2014. годину, тако што ће на терет почетног стања резултата одобрити исправку вредности потраживања старијих од шест месеци на дан 31.12.2013. године, у износу од 3.055 хиљада динара.

Потраживања из специфичних послова

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Потраживања за аранжмане од трећих лица	150	134
Потраживања од грађана - динерс картице	0	20
Потраживања од грађана – динакарт	304	250
Потражива од грађана - виза картице	15	0
Укупно	469	404

Потраживања за аранжмане од трећих лица односе се на потраживања Друштва од трећих лица, за продате туристичке аранжмане за које је уговорено плаћање на рате.

Потраживања од грађана по платним картицама, односе се на продате аутобуске карте, продату робу и угоститељске услуге, наплаћене путем платних картица на дан 31.12.2013. које су реализовне код банака почетком јануара 2014. године.

Друга потраживања

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Потраживања за камату	9	18
Потраживања од запослених	7.033	7.438
Потраживања по основу претплаћених осталих пореза	300	-
Остала потраживања	2.392	1.691
Исправка вредности других потраживања	(6.086)	(6.338)
Укупно	3.648	2.809

Потраживања од запослених састоје се од:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Потраживања за мањкове рачунополагача	5.963	6.207
Потраживања од запослених за прекорачене трошкове телефона	18	14
Потраживања од запослених за кредите ФРИ Шоп и продавница бр.9	135	135
Потраживања од запослених за дочек Нове године	22	212
Потраживања од запослених за туристичке аранжмане	895	870
Свега	7.033	7.438
Исправка вредности потраживања од запослених – мањкови	(5.939)	(6.191)
Исправка вредности потраживања од запослених за кредите ФРИ шопа	(135)	(135)
Исправка вредности потраживања од запослених	(12)	(12)
Свега	(6.086)	(6.338)
Укупно	947	1.100

Потраживања за мањкове рачунополагача односе се на: преостали износ потраживања од бившег запосленог у износу од 2.776 хиљаде динара и потраживања од бившег запосленог лица у износу од 3.187 хиљада динара.

Преостали износ потраживања од бившег запосленог лица, наплаћује се обуставом од пензије у износу од 21 хиљаде динара месечно. Висина ових потраживања, утврђена је судском пресудом, на основу налаза вештака, из 2002. године, у износу од 2.712 хиљада динара. Пре доношења судске пресуде, Друштво је то лице задужило за мањак утврђен пописом, у износу од 3.565 хиљада динара. За износ разлике између досуђеног и задуженог износа мањка у висини од 853 хиљаде динара, Друштво није кориговало исказани износ потраживања и исправке вредности потраживања за мањкове рачунополагача (Напомена 7 тачка 1 – Корективна књижења у току ревизије).

Потраживања од бившег запосленог лица, против кога се води кривични поступак, због постојања сумње да је у 2008. години, у намери да себи или другоме прибави противправну имовинску корист, присвојило новац у износу од 3.187 хиљада динара, који му је био поверен на раду као пословођи продавнице (Напомена 11).

Потраживања од запослених за кредите ФРИ Шоп и продавнице бр.9, односе се на неотплаћене кредите троје бивших запослених лица за куповину робе у малопродајним објектима Друштва са отплатом на рате. Ова лица су, након престанка запослења у Друштву због повреда радне обавезе, 2003. и 2008. године, престала да отплаћују кредите. Друштво није покретало судске поступке за наплату наведених потраживања јер је проценило да би сваки покушај принудне наплате, из разлога што су наведена лица остала без запослења, имао неизванстан исход и представљао би додатни трошак за Друштво (Напомена 7 тачка 2 – Корективна књижења у току ревизије).

Потраживања од запослених за туристичке аранжмане, односе се на туристичке аранжмане које је Друштво, запосленима и лицима за које су гарантовали запослени, продало са отплатом на рате (Напомена 6.1.).

Остала потраживања односе се на ненаплаћена потраживања од фондова за исплаћене накнаде зарада које се рефундирају, а која су у целини наплаћена у наредној години. Њихова структура дата је у следећој табели:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Потраживања од фонда - инвалиди	106	106
Потраживања од фонда - боловање преко 30 дана	455	253
Потраживања од фонда - породиље	1.831	1.332
Укупно	2.392	1.691

5.6. Потраживања за више плаћен порез на добит

Потраживања за више плаћен порез на добитак исказана су у износу 1.973 хиљада динара (Напомена 6.7).

5.7. Готовински еквиваленти и готовина

Готовина и готовински еквиваленти исказани су у укупном износу од 17.636 хиљада динара и односе се на:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Хартије од вредности	353	250
Текући (пословни) рачуни	4.925	10.716
Благајна	9.714	9.375
Девизни рачун	19	802
Остала новчана средства	2.625	553
Укупно	17.636	21.696

Хартије од вредности

Хартије од вредности - готовински еквиваленти, односе се на примљене чекове грађана (запослених и трећих лица) на име рата за отплату по Уговорима о туристичким аранжманима у износу од 334 хиљаде динара, и на примљене чекове за продате аутобуске карте, продату робу и угоститељске услуге у износу од 19 хиљада динара. Чекови су реализовани у 2014. години.

Текући (пословни) рачуни

-у хиљадама динара-

Назив банке	2013. година	2012. година
Привредна банка	0	89
КБМ банка (<i>Credy банка</i>)	0	0
Универзал банка	1.366	1.210
Дунав банка	3.559	9.417
Укупно	4.925	10.716

Стање на текућим рачуним које је исказано у пословним књигама, потврђено је изводима банака са текућих рачуна Друштва.

Дана 26.10.2013. године, Народна банка Србије је Решењем ИО НБС бр. 49 одузела дозволу за рад Привредној банци Београд и именовала Агенцију за осигурање депозита за администратора те банке. Друштво је пре тога, 05.02.2013. године затворило свој рачун код Привредне банке и новчана средства у износу од 400 хиљада динара пребацило на рачун код Credy банке.

У току 2013. године Среда банка је преузета од стране КБМ Банке а.д. Крагујевац. КБМ банка је Друштву одобрила овердрафт кредит за дозвољено прекорачење на текућем рачуну, тако да је стање на рачуну на дан 31.12.2013. године негативно у износу од 29.759 хиљада динара, који је прекњижен на краткорочне финансијске обавезе (Напомена 5.11).

Благајна

Највећи прилив готовине у благајну, Друштво остварује продајом аутобуских карата у име и за рачун превозника. Поред тога, услуге хигијене, продају робе, угоститељске услуге, продају туристичких аранжмана и авио карата, такође претежно наплаћује у готовини и еквивалентима готовине. Наплаћене износе готовине и готовинских еквивалената рачунопологачи предају благајни Друштва, која након извршене контроле врши уплату готовине на текуће рачуне Друштва, а готовинске еквиваленте предају ликвидатури на даљу реализацију. Воде се два благајничка дневника, дневник Благајне саобраћаја и дневник Благајне трговине и угоститељства. У оквиру дневника Благајне саобраћаја приказани су остварени пазари саобраћаја од продаје карата (домаћа и међународна продаја), перонизације, продаје авио карата, туризма, гардеробе, сервиса, коме се придодаје и извештај Благајне хигијене. За трговину и угоститељство се саставља посебан благајнички дневник на основу извештаја из фискалних каса.

Стање на главној благајни по попису на дан 31.12.2013. године је 9.713 хиљада динара, што одговара стању исказаном у пословним књигама, и односи се на наплаћене пазаре на дан 31.12.2013. године из друге и треће смене.

Прилив укупне готовине у благајну Друштва у 2013. години

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
I) Наплаћени износи готовине од продатих карата (пазар рачунопологача у саобраћају)	3.000.289
II) Исплаћени износ из дневног пазара рачунопологача у саобраћају за враћене карте путницима који су одустали од путовања	(29.318)
III) Наплаћена готовина у угоститељству и трговини (пазар рачунопологача у угоститељству и трговини)	256.644
Свега (I+II+III)	3.227.615
IV) Уплате готовине у благајну по другим основама:	
1) Подизање новца са тек. рачуна за исплату зарада	42.466
2) Подизање новца са тек. рачуна за исплату превоза	27.767
3) Подизање новца са тек. рачуна за исплату солидарне помоћи	3.692
4) Подизање новца са тек. рачуна за куповину робе	4.473
5) Подизање новца за остале намене	677
6) Уплата мањкова рачунопологача	44
7) Остале готовинске уплате у благајну	262
Свега (IV)	79.385
V) Укупно	3.307.000

Друштво исплаћује готов новац за враћене карте путницима који су одустали од путовања, без евидентирања у благајни и уплате на текући рачун, директно из дневног пазара шалтерских службеника (рачунополагача у саобраћају), што није у складу са одредбама члана 32. став 4. Закона о платном промету („Службени лист СРЈ“, бр. 3/2002, 5/2003 и „Службени гласник РС“ бр. 43/2004, 62/2006, 111/2009-и др. закон 31/2011) и члана 5. Правилника о условима и начину плаћања у готовом новцу у динарима за правна лица и за физичка лица која обављају делатност („Службени гласник РС“, бр. 77/2011). Према наведеним одредбама, правна и физичка лица која обављају делатност, најкасније у року од седам радних дана, готов новац примљен по било ком основу уплаћују на свој рачун код банке. На тај начин, у току 2013. године, Друштво је директно из дневног пазара рачунополагача од продатих карата, исплатило готов новац за враћене карте путницима који су одустали од путовања у износу од 29.318 хиљада динара.

Препорука 7:

Препоручује се Друштву да своје благајничко пословање усклади са Законом о платном промету и Правилником о условима и начину плаћања у готовом новцу у динарима за правна лица и за физичка лица која обављају делатност, тако што ће готов новац примљен по било ком основу, најкасније у року од седам радних дана, уплаћивати на свој рачун код банке.

Друштво, не обрачунава ПДВ надокнаду приликом готовинског плаћања откупљених пољопривредних производа и услуга, на признаницама које издаје пољопривреднику, што није у складу са чланом 34. Закона о порезу на додату вредност (Службени гласник РС, број 84/2004, 86/2004, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 64/2014 и 68/2014), према коме је обвезник дужан да на признаници коју издаје пољопривреднику за купљене пољопривредне производе и услуге обрачуна ПДВ надокнаду од 8% на вредност примљених добара и услуга. Друштво је у 2013. години подигло са текућег рачуна и из благајне исплатило готовину за откупљене пољопривредне производе и услуге, за потребе делатности угоститељства, у износу од 1.119 хиљада динара, без обрачунате ПДВ надокнаде пољопривреднику.

Препорука 8:

Препоручује се Друштву да приликом откупа пољопривредних производа и услуга од пољопривредника, обрачунава ПДВ надокнаду пољопривреднику у складу са Законом о порезу на додату вредност.

Девизни рачун

-у хиљадама динара-

Назив банке	2013. година	2012. година
Девизни рачун у еврима – Агробанка	0	796
Девизни рачун Среда банка у еврима	0	6
Девизни рачун - Дунав банка	19	0
Укупно	19	802

Привредни суд је отворио стечајни поступак над Агробанком 29.10.2012. године, због чега су средства Друштва пребачена на рачун код Поштанске штедионице. Дана 04.02.2013. та средства су пребачена на девизни рачун код Среда банке.

Остала новчана средства

-у хиљадама динара-

Назив банке	2013. година	2012. година
КБМ банка (Примљен новац од социјалног за исплату боловања)	1.806	553
Дунав банка (издвојена новчана средства - орочени депозити)	819	0
Укупно	2.625	553

Примљен новац од социјалног за исплату боловања, односи се на пренета средства од Завода за здравствено осигурање, која су пренета Друштву за исплату накнада боловања на терет Завода за здравствено осигурање. Исплата је извршена са редовних рачуна, тако да износ од 1.806 хиљада динара представља пословна средства Друштва.

Издвојена новчана средства - орочени депозити, односе се на средства која су 04.02.2013. године била на рачуну код Среда банке, а која су пребачена на девизни рачун код Дунав банке и орочена до 14.02.2014.године.

5.8. Порез на додату вредност и активна временска разграничења

Порез на додату вредност и активна временска разграничења исказана су у укупном износу од 2.872 хиљада динара и односе се на:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Порез на додату вредност	(10)	-
Активна временска разграничења	2.882	2.476
Укупно	2.872	2.476

Активна временска разграничења

Активна временска разграничења односе се на:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Унапред плаћени трошкови	1.206	1.066
Разграничени трошкови по основу обавеза-кредит	396	416
Разграничени порез на додату вредност	1.280	994
Укупно	2.882	2.476

Унапред плаћени трошкови односе се на претплате на стручне публикације и часописе у износу од 305 хиљада динара и плаћена премија осигурања у износу од 901 хиљада динара, при чему се расходи признају у обрачунском периоду на који се претплате односе.

Разграничени порез на додату вредност односи се на евидентиран порез у рачунима добављача у текућем обрачунском периоду, док се право на одбитак претходног пореза евидентира, односно настаје у наредном обрачунском периоду.

5.9. Одложена пореска средства

Одложена пореска средства су исказана у износу од 1.157 хиљада динара. Промене на рачуну одложених пореских средстава у току 2013. године су следеће:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Почетно стање	1.027
Одложена пореска обавеза по основу амортизација	575
Одложено пореско средство-порески кредит	1.732
Нето ефекат пореских разлика	1.157
Одложени порески приходи (напомена 6.8)	130

На основу измена члана 48. Закона о порезу на добит који се односи на укидање пореских подстицаја на улагања у основна средства, формирана су одложена пореска средства у износу од 1.732 хиљаде динара. Износ одложених пореских средстава формиран је на основу процењене опорезиве добити Друштва која се заснива на вишегодишњем просеку опорезиве добити:

Назив	2013. година
Планирана опорезива добит	35.000.000
Пореска стопа	15.00%
Обрачунат порез на добит	5.250.000
Порески кредит који се може користити	1.732.500
Одложена пореска средства – порески кредит	1.732.500

5.10. Капитал

Капитал Друштва чини:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Основни капитал	349.431	349.431
Резерве	106.757	106.757
Нереализовани добици по основу ХОВ	103	103
Нереализовани губици по основу ХОВ	-	(8.344)
Нераспоређени добитак	10.489	9.462
Укупно	466.780	457.409

Основни капитал

Структура основног капитала је следећа:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Акцијски капитал обичне (редовне) акције	311.187	311.187
Остали основни капитал	38.244	38.244
Укупно:	349.431	349.431

Основни капитал у пословним књигама Друштва исказан је у износу од 311.187 хиљада динара и подељен је на 311.187 обичних акција класе А, свака номиналне вредности 1.000,00 динара по акцији. Акције Друштва су обичне, гласе на име и преносиве су.

Друштво је уписало капитал код Агенције за привредне регистре у износу од 311.187 хиљада динара, од чега друштвени капитал у износу од 94.238 хиљада динара и акцијски капитал у износу од 216.949 хиљада динара (30.12.2000. године).

Упис акција у Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности извршен је 17.07.2006. године.

Преглед и структура власништва на основу података из Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности, приказује се према следећем:

Назив	Број акција	Структура у %
Акције у власништву физичких лица	172.516	55,44
Акције у власништву правних лица	134.942	43,36
Збирни односно кастоди рачун	3.729	1,20
Укупно:	311.187	100

Основни капитал је подељен на акције са структуром како следи:

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Акцијски капитал-запослени и други мањински акционари	185.726	185.726
Акцијски капитал- фонд ПИО	31.119	31.119
Акцијски капитал-Акционарски фонд	94.342	94.342
Укупно:	311.187	311.187

Структура основног капитала исказана у процентима:

Назив	2013. година	2012. година
Акцијски капитал-запослени и други мањински акционари	59,69%	59,69%
Акцијски капитал-фонд ПИО	10,00%	10,00%
Акцијски капитал-Акционарски фонд	30,31%	30,31%
Укупно:	100%	100%

Остали основни капитал исказан је у износу од 38.244 хиљада динара, од чега се на остали капитал-станови односи износ од 37.969 хиљада динара и на остали капитал-библиотека износ од 275 хиљада динара.

Акције које су пренете Акционарском фонду а.д. Београд улазе у кворум скупштине акционара, само у случајевима утврђеним законом. Акције које су пренете Републичком фонду ПИО су без права гласа.

Однос Друштва и Акционарског фонда а.д. Београд, успостављен је преко Акцијског фонда који је настао у циљу приватизације предузећа, по Закону о приватизацији, Закону о Агенцији за приватизацију и Закону о акцијском фонду. Држава се налази у улози значајаног мањинског акционара у Друштву као сувласник заједно са правним и физичким лицима. Чињеница је да држава нема дефинисане циљеве у вези пословања Привредног друштва „БАС“ Београдска аутобуска станица а.д., Београд, као ни утврђену политику дивиденди и није утврдила најважније интересе за пословање Друштва, са једне стране, тако да Друштво није ни могло да дефинише своје интересе у односу на државу, са друге стране.

Резерве друштва

Резерве Друштва чине:

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Законске резерве	2.729	2.729
Статутарне и друге резерве	104.028	104.028
Укупно:	106.757	106.757

Нереализовани губици по основу хартија од вредности

Нереализовани губици по основу хартија од вредности искњижени су на основу Одлуке о одузимању дозволе за рад Привредне банке а.д. Београд од стране НБС. Друштво је са рачуна учешћа у капиталу осталих правних лица - Привредна банка а.д. Београд, искњижило наведено учешће у капиталу у целокупном износу од 2.902 хиљада динара, а на терет расхода текуће године (Напомена 6.б.).

Нераспоређени добитак

Нераспоређени добитак исказан је у износу 10.489 хиљада динара на дан 31.12.2013. године, од чега се на нераспоређени добитак текуће године односи износ од 1.027 хиљада динара, а на нераспоређени добитак претходних година износ 9.462 хиљада динара.

5.11. Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе имају следећу структуру:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Краткорочне финансијске обавезе	29.758	22.126
Укупно	29.758	22.126

Краткорочне финансијске обавезе односе се на обавезе по основу одобреног овердрафт кредита, дана 15.11.2013.године, за дозвољено прекорачење на текућем рачуну од КБМ банке ад Крагујевац, у износу од 95.000 хиљада динара, са каматом 19,86% на годишњем нивоу и роком враћања до годину дана.

5.12. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања имају следећу структуру:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Обавезе из пословања	51.882	52.284
Обавезе из специфичних послова	94.762	92.580
Укупно	146.644	144.864

Обавезе из пословања

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Примљени аванси, депозити и кауције	936	1.012
Добављачи у земљи	25.893	24.483
Добављачи у иностранству	25.053	26.790
Укупно	51.882	52.285

Примљени аванси, депозити и кауције

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Примљени аванси за услуге и робу	781	807
Примљени аванси од запослених за туристичке аранжмане	21	6
Примљени аванси од трећих лица за туристичке аранжмане	44	119
Примљени депозити	90	80
Укупно	936	1.012

Примљени аванси за услуге и робу односе се највећим делом на примљене авансе од правних лица за месечне карте за њихове запослене.

Добављачи у земљи

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Добављачи у земљи - основна средства	0	278
Добављачи у земљи - материјал, роба и услуге	25.588	23.605
Обавезе за нефактурисани материјал и робу	2	522
Обавезе за нефактурисане услуге	303	78
Укупно	25.893	24.483

Добављачи у земљи – материјал, роба и услуге

Структура обавеза према добављачима у земљи за материјал, робу и услуге дата је следећом табелом :

-у хиљадама динара-

Добављачи у земљи – материјал, роба и услуге	Износ
Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о., Београд	4.222
„ЕПС снабдевање“ д.о.о., Београд, Стари град	3.056
„Центросинергија“ д.о.о. Београд, Нови Београд	2.128
„Philip Morris Operations“ д.о.о., Ниш	1.138
Предузеће за професионално одржавање објеката и услуге „ ДИЗ хигијена“ д.о.о. –Београд, Стари Град	1.058
„Директна трговина“ д.о.о. предузеће за трговину Београд, Земун	1.006
„Securitas service“ д.о.о. Београд	888
„Velbex“ д.о.о., Београд	867
„Књаз Милош“ а.д., Арањђеловац	795
Јавно комунално предузеће „Градска чистоћа“, Београд	756
„MPC Holding Mercata“ д.о.о., Београд	726
Остали добављачи	8.948
Укупно	25.588

Обавезе према Компанији „Дунав осигурање“ а.д.о. односе се на рачун за децембар месец за фактурисану премију за добровољно осигурање путника (Напомена б.1.)

Обавезе за нефактурисане услуге

Обавезе за нефактурисане услуге, исказане у износу од 303 хиљаде динара, односе се на обавезе према туристичким агенцијама за продате туристичке аранжмане и смештајне капацитете (Напомена б.1.).

Добављачи у иностранству

Исказане обавезе према добављачима у иностранству не односе се на обавезе према добављачима у иностранству већ се односе се на обавезе према превозницима нерезидентима за наплаћене износе за продате карте путницима у име и за рачун превозника (Напомена б.1.).

-у хиљадама динара-

Добављачи у иностранству	Износ
Аутотранспорт Карловац д.д.(Кооперација са Falcon д.о.о. Београд)	1.919
„Аутопрометно предузеће“ д.д., Пожега	1.510
„Кондор“ д.о.о. ,Источно Сарајево	1.502
„Галеб“ а.д., Охрид	1.476
„Лишане Transturist“ д.о.о. (кооперација са Fudeks д.о.о. Београд)	1.463
„Blue Line“ д.о.о., Херцег Нови	1.220
Dooel "Vakčare", Struga	1.039
„Holding Drinatrans Зворник“ а.д. Теслић- превоз	1.022
„P.C. Pixi Trade за транспорт, трговину и услуге“ д.о.о., Бања Лука	996
„Боснаекспрес“ д.о.о. Добој	977
„Ozlem“ д.о.о. Подгорица, Друштво за промет, трговину и услуге	775
А.д. „Југопревоз“, Гацко	734
„Globtour“ д.о.о. touring company, Међугорје	714
Остали	9.706
Укупно	25.053

Обавезе из специфичних послова

Исказане обавезе из специфичних послова односе се на обавезе према превозницима-резидентима за наплаћене износе за продате карте путницима у име и за рачун превозника.

-у хиљадама динара-

Обавезе из специфичних послова	Износ
С.П. "Ласта" а.д.-Београд	8.069
„Југопревоз Крушевац“ а.д.	7.158
Акционарско друштво за саобраћајну делатност „Ниш Експрес“ Ниш	6.973
„Ракета Аћимовић Бјеличић“ д.о.о.	3.825
„Arriva Litas“ д.о.о.Пожаревац	3.731
с.п. "Ласта" а.д. (Кооперација са Transprodukt bus prevoz+Sap+ Alpetur)	3.656
с.п. „Сокопревоз“ а.д. Сокобања	2.587
с.п. "Ласта" а.д. Београд (Кооперација са АТП Бања Лука+ ГОЛ К.Варош + АТП Крагујевац)	2.488
„Аугосаобраћај Крагујевац“ а.д. за саобраћај, туризам и угоститељство Крагујевац	2.307
Предузеће за унутрашњу и спољну трговину, „Престо“ д.о.о. Београд, Звездара	2.100
„Панонијабус“ д.о.о.Нови Сад	1.981
„Putnik Express“ д.о.о. Руменка	1.659
„Bortravel“ д.о.о. за услуге у друмском саобраћају, Бор	1.641
„Дунавпревоз“ а.д.,Бачка Паланка	1.559
„Златан превоз“ д.о.о., Ужице	1.471
Акционарско друштво за саобраћајну делатност „Ниш Експрес“ Ниш	1.443
Остали	42.114
Укупно	94.762

5.13. Остале краткорочне обавезе

Друштво је у оквиру осталих краткорочних обавеза исказало:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Обавезе по основу зарада и накнада зарада	57.612	67.873
Друге обавезе	353	454
Укупно	57.965	68.327

Обавезе по основу зарада и накнада зарада

У оквиру обавеза по основу зарада и накнада зарада Друштво је исказало следеће:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају	34.372	40.706
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	4.108	6.254
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	9.560	10.238
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	8.638	10.238
Обавезе за нето накнаде зарада које се рефундирају	582	277
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет запосленог које се рефундирају	219	102
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет послодавца које се рефундирају	134	58
Укупно	57.613	67.873

Обавезе по основу зарада и накнада зарада односе се на зараде за децембар месец текуће године које су исплаћене у јануару наредне године.

Друге обавезе

У оквиру других обавеза Друштво је исказало следеће:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Обавезе према члановима Одбора директора	167	161
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима (Обавезе за нето накнаду по уговору о делу)	46	45
Остале обавезе - Обавезе према пензионерима	0	82
Остале обавезе - (Чланарина привредној комори Србије)	91	109
Остале обавезе - (Чланарина привредној комори Београда)	48	57
Укупно	352	454

Све друге обавезе односе се на обавезе за децембар текуће године, које су измирене у јануару наредне године.

5.14. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења

У оквиру обавеза по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивних временских разграничења Друштво је исказало следеће:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Обавезе за порез на додату вредност	11.255	12.047
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	437	416
Остала пасивна временска разграничења	256	(8)
Укупно	11.948	12.455

Обавезе за порез на додату вредност односе се на разлику обрачунатог и претходног пореза по пореској пријави за децембар месец који је плаћен у јануару 2014. године у износу од 11.229 хиљада динара и порез на мањак по попису у износу од 26 хиљада динара.

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине односе се на обавезе за децембар месец, које су измирене у јануару наредне пословне године, по решењима за порез на имовину и накнаду за коришћење градског грађевинског земљишта у износу од 321 хиљаду динара и остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине у износу од 116 хиљада динара, према следећој структури:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Обавезе за порез на накнаде чланова Одбора директора	41	39
Обавезе за доприносе за социјално осигурање на накнаде чланова Одбора директора	50	43
Обавезе за порезе на друга лична примања - помоћ пензионерима	0	15
Обавезе за доприносе за социјално осигурање по основу уговора о делу	14	12
Обавезе за порез по основу уговора о делу	11	11
Укупно	116	120

5.15. Обавезе по основу пореза на добитак

Обавезе по основу пореза на добитак исказане су износу од 290 хиљада динара.

6. БИЛАНС УСПЕХА

Друштво је у извештајном периоду остварило нето добитак у износу 1.027 хиљада динара, као разлику укупних прихода у износу 1.061.454 хиљада динара и укупних расхода у износу 1.059.046 хиљада динара умањен за порески расход периода у износу од 1.511 хиљада динара и увећан за одложени порески приход у износу од 130 хиљада динара.

Друштво је у сегменту пословних прихода и расхода исказало добитак, док је у оквиру финансијских и осталих прихода и расхода остварило губитак, што је приказано у следећој табели:

-у хиљадама динара-

Приходи и расходи	Приходи	Расходи	Добитак
Пословни	1.047.035	1.007.515	39.520
Финансијски	87	8.168	(8.081)
Остали	14.332	43.363	(29.031)
Укупно:	1.061.454	1.059.046	2.408

6.1. Пословни приходи

Пословни приходи се састоје из различитих извора прихода:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Приходи од продаје	1.029.055	1.053.391
Остали пословни приходи	17.980	17.356
Укупно	1.047.035	1.070.747

Приходи од продаје

Приходи од продаје робе, производа и услуга

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	121.939	130.643
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	907.116	922.748
Укупно	1.029.055	1.053.391

Формирање продајних цена по којима Друштво остварује приходе од продаје робе, производа и услуга на домаћем тржишту, уређено је Правилником о ценама услуга и производа (Одлука УО, број 5420-2 од 17.12.2008.године, 432/4-1 од 29.01.2010. године, 1895/1 од 29.04.2010. године и 4305 од 07.10.2010. године).

Приходи од продаје робе на домаћем тржишту

Приходе од продаје робе на домаћем тржишту Друштво остварује у 10 малопродајних објекта на адреси Железничка 4, по продајним ценама које утврђује слободно на тржишту осим робе чије су цене регулисане (Напомена 5.4).

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту

Структура прихода од продаје производа и услуга на домаћем тржишту дата је следећом табелом:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Приходи од продаје услуга у саобраћају	790.614	800.958
Приходи од рекламирања (Добровољно осигурање путника)	14.052	13.498
Приходи од продаје услуга у туризму	1.520	1.958
Приходи од продаје производа и услуга у угоститељству и трговини	100.930	106.334
Укупно	907.116	922.748

Приходи од продаје услуга у саобраћају

-у хиљадама динара-

Врста услуге	Износ прихода
Услуге превозницима	
Обавезне станичне услуге превозницима	
Пријем и отпрема аутобуса (перонизација)	146.671
Продаја возних карата и других превозних исправа	288.102
Паркирање	20.631
Приход од враћених карата	1.847
Свега	457.251
Остале станичне услуге превозницима	
Чишћење и прање аутобуса	11.510
Накнада трошкова закупа	1.475
Закуп рекламног простора	5.450
Покривање линија превозника другим превозником	295
Свега	19.676
Услуге путницима и другим корисницима	
Станична услуга путницима	199.720
Перонска карта	84.889
Гардероба	3.255
Услуге јавног тоалета	25.823
Свега	313.687
Укупно	790.614

Станичне услуге Друштво пружа у складу са Законом о друмском саобраћају (Службени гласник РС, број 46/95, 66/2001, 61/2005, 91/2005, 62/2006 и 31/2011), Општим условима пословања аутобуских станица (Службени гласник РС, број 26/2008 и 68/2012 – Одлука Уставног суда) и уговорима о пружању станичних услуга закљученим са превозницима.

Према члану 25. Закона о друмском саобраћају, Привредно друштво које управља аутобуском станицом мора вршити услуге превозницима и путницима под једнаким условима и у складу са општим условима пословања аутобуских станица. Опште услове пословања аутобуских станица утврђује Привредна комора Србије. Чланом 28. наведеног Закона, прописано је да су, Привредно друштво које управља аутобуском станицом и превозник, дужни да закључе уговор о пружању станичних услуга, са роком важења од годину дана у међумесном саобраћају и са роком важења до истека важења дозволе у међународном превозу, у складу са законом и општим условима пословања аутобуских станица. Уговор мора бити истоветан за све превознике у делу који се односи на услуге које се пружају под једнаким условима.

Услуге превозницима

Према члану 3. Општих услова пословања аутобуских станица, станичне услуге могу бити:

- 1) обавезне, које се пружају свим корисницима под једнаким условима, и
- 2) остале, које се могу пружати у складу са уговором закљученим између привредног друштва које управља аутобуском станицом и корисника, или у складу са правилима које утврди привредно друштво које управља аутобуском станицом.

1) Обавезне станичне услуге превозницима

Према члану 4. Општих услова пословања аутобуских станица, Привредно друштво које управља аутобуском станицом обавезно обезбеђује превозницима следеће станичне услуге:

- пријем и отпрему аутобуса,
- продају возних карата и других превозних исправа,
- вођење евиденције полазака и долазака аутобуса,
- истицање на видном месту извода из реда вожње, Општих услова превоза и Општих услова пословања аутобуских станица,
- паркирање аутобуса.

Продаја возних карата и других превозних исправа

Приход од пружања услуга продаје возних карата и других превозних исправа Друштво остварује, у складу са Уговором о пружању станичних услуга, пружањем услуга резервације и продаје свих врста возних карата и других возних исправа путницима (карте у једном правцу, повратне, прелазне, месечне, регресивне и др.) у име и за рачун превозника - корисника услуга. За пружене услуге, Друштву припада накнада (провизија) у износу од 9% увећано за износ ПДВ-а, од бруто прихода превозника оствареног од продаје карата.

Трошкове банкарских услуга за наплату цене превоза путника путем платних картица сноси Корисник услуга.

Друштво не врши префактурисавање превозницима-резидентима, трошкове банкарских услуга за наплату цене превоза путника путем платних картица, чиме је уговорена провизија за пружене услуге ефективно умањена, а што није у складу са чланом 51. Уговора о пружању станичних услуга.

Препорука 9:

Препоручује се Друштву да у пословном односу са превозницима- резидентима, по питању трошкова банкарских услуга за наплату цене превоза путника путем платних картица поступа у складу са одредбама Уговора о пружању станичних услуга.

Приход од враћених карата

Приход од враћених карата, исказан у износу од 1.847 хиљада динара, ПД “БАС” остварује задржавањем 10% вредности од превознине коју враћа путницима који су одустали од путовања. У складу са члану 13. Општих услова пословања аутобуских станица, превозник има обавезу да, у случају да путник одустане од путовања, превознину врати путнику, с тим да има могућност да део тог прихода у висини од 10% задржи. С друге стране, ПД “БАС” који врши услуге наплате превознине у име и за рачун превозника, према члану 24. уговора о пружању станичних услуга закључених са превозницима, има обавезу према превознику да у том случају задржи 10% од вредности превознине коју враћа. Уговорима није утврђена припадност наведених прихода.

Према наводима директора РЈ „Саобраћај и туризам“, примена члана 24. Уговора о пружању станичних услуга закључених са превозницима, је неспорна међу уговорним странама, јер задржавање наведеног износа од стране Друштва служи за покривање манипулативних трошкова који настају приликом пружања услуге враћања возне карте. У току ревизије, нису нам презентовани докази да се превозницима достављају обавештења о задржаном износу враћене превознине. Друштво, по истеку године не чува у архиви враћене карте, што није у складу са роковима чувања прописаним Правилником о регистратурском материјалу са Листом и роковима чувања, Законом о рачуноводству и Правилником о рачуноводству.

Препорука 10:

Препоручује се Друштву да у уговорима о пружању станичних услуга са превозницима, утврди припадност прихода од задржаног износа превознине враћене купцима који су одустали од путовања у складу са одредбама Општих услова пословања аутобуских станица.

2) Остале станичне услуге превозницима

Према члану 5. Општих услова пословања аутобуских станица, остале станичне услуге које привредно друштво које управља аутобуском станицом може пружати превозницима, су:

- чишћење и прање аутобуса,
- контрола техничке исправности возила (технички преглед),
- снабдевање горивом,
- закуп пословног простора,
- телефонске и телефакс услуге,
- коришћење паноа за рекламирање, и
- друге услуге у складу са могућностима привредног друштва које управља аутобуском станицом и потребама превозника.

Накнада трошкова закупа

Друштво је приходе од фактурисања накнада трошкова закупа, исказане у износу од 1.475 хиљада динара, које остварује на основу посебних уговора са превозницима о закупу пословног простора, за трошкове услуга употребе телефона, утршак воде, електричне енергије, грејања пословних просторија и трошкова градске чистоће, исказало на приходима од продаје производа и услуга, што није у складу са чланом 53. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике, према коме се приходи од закупнина исказују у оквиру других пословних прихода. Тиме је Друштво у финансијским извештајима за 2013. годину, преценило приходе од продаје а потценило остале приходе, за износ од 1.475 хиљада динара (Напомена 7 тачка 3 – Корективна књижења у току ревизије).

Закуп рекламног простора

Друштво је приходе од закупа рекламног простора, исказане у износу од 5.450 хиљада динара, које остварује на основу посебних уговора о закупу рекламног простора за истицање реклама превозника, исказало на приходима од продаје производа и услуга, што није у складу са чланом 53. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике, према коме се приходи од закупнина исказују у оквиру других пословних прихода. Тиме је Друштво у финансијским извештајима за 2013. годину, преценило приходе од продаје а потценило остале приходе, за износ од 5.450 хиљада динара (Напомена 7 тачка 4 – Корективна књижења у току ревизије).

Фактурисање и наплата станичних услуга превозницима

Фактурисање и наплата станичних услуга превозницима одвија се по следећим фазама:

- 1) Друштво, у складу са чланом 47. Уговора о пружању станичних услуга, у име и за рачун превозника врши свакодневну продају карата у току године и 10-дневно доставља обрачун продатих карата превознику - кориснику услуга, на основу којих врши пренос наплаћених средстава превознику. На крају последњег 10-дневног периода у месецу, превознику се доставља Обрачун прихода, за цео месец, кумулативно.
- 2) Друштво, по 10-дневним извештајима преноси превозницима наплаћене износе за карте продате у име и за рачун превозника, које евидентира као потраживања за авансе дате превознику. Међутим, у складу са чланом 15. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица, задруге и предузетнике, овде се не ради о датим авансима за залихе и услуге, већ о преносу средстава превозника наплаћених у његово име и за његов рачун а пре књижења обавезе из специфичних послова.

Препорука 11:

Препоручује се Друштву, да на крају године, за потребе израде финансијских извештаја, прекњижи дате авансе превозницима за залихе и услуге по основу преноса наплаћених износа од продатих карата у име и за рачун превозника, на потраживања из специфичних послова.

- 3) Наплаћене износе у име и за рачун превозника резидената, до њиховог преноса превозницима, Друштво исказује као обавезе из специфичних послова. Обавезе за наплаћене износе од продатих карата у име и за рачун превозника нерезидената, до њиховог преноса превозницима, Друштво исказује као обавезе према добављачима у иностранству, што није у складу са чланом 32. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике, према коме се наведене обавезе исказују у оквиру обавеза из специфичних послова.

Препорука 12:

Препоручује се Друштву да исправи начин књижења обавеза према превозницима нерезидентима за наплаћене износе од продатих карата у име и за рачун превозника, тако да се у пословним књигама наведене обавезе исказују у оквиру обавеза из специфичних послова.

- 4) По истеку месеца Друштво израђује Извештај Обрачун прихода по продатим картама.
- 5) Друштво, по истеку месеца, фактурише пружене станичне услуге превозницима.
- 6) Правилником о ценама услуга и производа, Друштво је уредило могућност одобравања попушта на обавезне и остале станичне услуге превозницима у зависности од оствареног месечног физичког обима услуга. Увидом у издате фактуре за пружене станичне услуге, утврдили смо да Друштво приликом фактурисања не одобрава попуст свим превозницима који испуне услове из Правилника о ценама услуга и производа. Преглед стеченог одобреног и стеченог неодобреног права на попуст, дат је следећом табелом :

-у хиљадама динара-

Врста услуге	Одобрени попуст	Неодобрени попуст
Услуге пријема и отпреме аутобуса	5.264	26
Услуге паркинга	56	87
Укупно	5.320	113

Друштво приликом фактурисања, не одобрава попуст свим превозницима који су то право стекли према критеријумима утврђеним Правилником о ценама услуга и производа, што није у складу са чланом 25. Закона о превозу у друмском саобраћају, према коме привредно друштво које управља аутобуском станицом мора вршити услуге превозницима и путницима под једнаким условима и у складу са општим условима пословања аутобуских станица.

У току ревизије Друштво је приликом фактурисања, почело да одобрава попуст под једнаким условима свим превозницима који су испунили критеријуме утврђене Правилником о ценама производа и услуга.

- 7) Након фактурисања, Друштво са превозницима компензује међусобне обавезе и потраживања, врши затварање обавеза преносом са датих аванса добављачима (који представљају износе пренете превозницима по 10-дневним Извештајима Обрачуна прихода) и преносом остатка средстава по основу неизмирених обавеза за наплаћени износ продатих карата у име и за рачун превозника.

Цене услуга у саобраћају

Утврђивање цена услуга у саобраћају уређено је Правилником о ценама услуга и производа, Општим условима пословања аутобуских станица и Методологијом за утврђивање препоручене максималне висине цене за пријем, односно отпрему аутобуса за међумесне линије (број 37/84/7 од 26.02.2008. године). Методологију је донела Групација за превоз путника у друмском саобраћају и аутобуске станице Удружења за саобраћај и телекомуникације Привредне коморе Србије на основу члана 32. Општих услова пословања аутобуских станица.

Уставни суд Републике Србије је, Одлуком број ПУо - 122/2008 од 09.07.2012. године, утврдио да одредбе чланова 31. до 41. Општих услова пословања аутобуских станица ("Службени гласник РС", број 26/08), којима се уређује начин одређивања "препоручених максималних цена" сагласно којима привредна друштва која пружају услуге аутобуских станица у међумесном линијском превозу путника образују (самостално) цене својих услуга, нису у сагласности са Уставом и законом, јер Привредној комори Србије није дато законско овлашћење да у оквиру утврђивања Општих услова пословања аутобуских станица прописује мере непосредне контроле цена.

У периоду важења чланова 31. до 41. Општих услова пословања аутобуских станица (март 2008. – јул 2012. године), Друштво је цене обавезних станичних услуга утврђивало до висине препоручених максималних цена које је утврђивала Групација за превоз путника у друмском саобраћају и аутобуске станице, и то за следеће услуге: пријем и отпрему аутобуса, паркирање аутобуса, накнаду за продате возне карте, станичну услугу (коју плаћа путник при куповини карте) и перонску карту.

Након Одлуке Уставног суда, Друштво цене станичних услуга формира самостално и слободно.

Услуге путницима и другим корисницима

Према Општим условима пословања аутобуских станица, приликом куповине аутобуске карте станична услуга коју плаћа путник подразумева услуге смештаја путника у чекаоници аутобуске станице и простору са местима за продају карата и других превозних исправа и давање обавештења о превозу, као и услуге које путницима пружа овлашћено особље привредног друштва које управља аутобуском станицом.

Перонска карта је исправа на основу које грађанин има право приступа на перон аутобуске станице.

Преглед цена по којима Друштво наплаћује станичне услуге путницима, дат је следећом табелом :

Врста услуге путницима		Цена са ПДВ-ом - у динарима		коэффициент односа цена у 2013. год. по зонама
		од 08.10.2012. године	од 01.01.2014. године	
Станична услуга уз купљену возну карту	I зона (до 50 км)	50	55	1
	II зона (51-100 км)	90	95	1,8
	III зона (101-200 км)	120	125	2,4
	IV зона (преко 200 км)	150	155	3
Станична услуга уз купљену возну карту за имаоца ЕТЦ картице (студенти)	I зона (до 50 км)	40	45	1
	II зона (51-100 км)	60	65	1,5
	III зона (101-200 км)	80	85	2
	IV зона (преко 200 км)	100	105	2,5
Овера повратне карте (резервација)	I зона (до 50 км)	60	70	1
	II зона (51-100 км)	90	100	1,5
	III зона (101-200 км)	130	140	2,17
	IV зона (преко 200 км)	150	160	2,5
	иностранство (ван територије бивше СФРЈ и суседних држава)	260	280	4,33

У поступку доношења Општих услова пословања аутобуских станица 2008. године Комисија за заштиту конкуренције забранила је примену одредби којима се прописује да се цена станичне услуге коју плаћа путник при куповини возне карте утврђује на основу зоне путовања. Уместо тога, препоручила је да се станична услуга коју плаћа путник при куповини возне карте на аутобуској станици утврђује у односу на категорију аутобуске станице. Према образложењу Комисије, примена критеријума зоне путовања приликом дефинисања цене за станичну услугу коју плаћа путник уз купљену карту, довела би до тога да се на једној аутобуској станици ова станична услуга наплаћује од путника у различитом износу, а у зависности од дужине путовања.

Након тога, Привредна комора Србије, поднела је Комисији захтев за изузеће од забране примене наведених одредби. Према образложењу захтева, формирање цене наведене услуге на основу зоне путовања допринело би да се ова станична услуга на истој релацији наплаћује у истом износу и омогућило би значајно смањење учешћа цене станичне услуге у цени возне карте на кратким релацијама. Ово је нарочито битно из разлога што се највећи број путовања остварује на оваквим релацијама, док би цена услуге применом модела формирања на основу категорије аутобуске станице код кратких релација износила готово исто колико и возна карта.

Комисија је прихватила образложење Коморе и одобрила изузеће од наведене забране на период од три године, односно до 21. децембра 2010. године, које је затим, 2010. године, продужила и за наредне три године односно до 21. децембра 2013. године.

Члановима 40. и 41. Општих услова пословања аутобуских станица, прописани су параметри и ограничења за утврђивање цене станичне услуге коју плаћа путник при куповини возне карте на аутобуској станици за одређену зону путовања, утврђене су границе зоне путовања (у километрима) и одговарајући коефицијенти за лимитирање износа цене станичне услуге коју плаћа путник према зони путовања, што је довело до тога да се на једној аутобуској станици ова станична услуга наплаћује од путника у различитом износу, а у зависности од дужине путовања

Уставни суд Републике Србије је, Одлуком број IУо - 122/2008 од 09.07.2012. године, утврдио да одредбе чланова 31. до 41. Општих услова пословања аутобуских станица ("Службени гласник РС", број 26/08) нису у сагласности са Уставом и законом.

Станичне услуге које плаћа путник при куповини возне карте на аутобуској станици, Друштво, на основу чланова 40. и 41. Општих услова пословања аутобуских станица, наплаћује по различитим ценама према зонама путовања одређеним у километрима, што није у складу са Одлуком Уставног суда Републике Србије, број IУо - 122/2008 од 09.07.2012. године, којом је утврђена несагласност одредби чланова 31. до 41. Општих услова пословања аутобуских станица са Уставом и законом и чланом 25. став 1. и 2. Закона о превозу у друмском саобраћају, према коме Привредно друштво које управља аутобуском станицом мора вршити услуге превозницима и путницима под једнаким условима и у складу са Општим условима пословања аутобуских станица.

Препорука 13:

Препоручује се Друштву да цене станичних услуга које плаћа путник при куповини возне карте на аутобуској станици, утврди у складу са чланом 25. став 1. и 2. Закона о превозу у друмском саобраћају и Одлуком Уставног суда Републике Србије, број IУо - 122/2008 од 09.07.2012. године.

Приходи од рекламирања

Приходе од рекламирања, Друштво исказује од 2011. године на основу Уговора о пословној сарадњи са Анексима (заводни број 01-5619 од 27.12.2010. године), закљученим са Компанијом „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд.

Према Уговору о пословној сарадњи Друштво се обавезује да у свом пословном простору у Београду уз продате карте врши поделу и дистрибуцију рекламног (пропагандног) материјала Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о. се обавезује да на време доставља рекламни (пропагандни) материјал у довољном броју примерака за дистрибуцију и да за пружене услуге, Друштву плаћа накнаду на месечном нивоу која ће се утврдити множењем подељеног рекламног (пропагандног) материјала у току месеца, са уговореном јединичном ценом. Друштво је дужно да доставља Компанији „Дунав осигурање“ а.д.о. месечне фактуре за извршене услуге и Извештај о броју продатих карата са закљученим осигурањем и подељеним рекламним материјалом.

Кретање износа једничних накнада Друштву за пружене услуге, дато је следећом табелом :

Период	Накнада за подељени рекламни материјал са урачунатим ПДВ-ом
01.01.2011. - 14.04.2011.	3,5
15.04.2011. - 30.06.2012.	5,25
01.07.2012. - 31.12.2013.	7
од 01.01.2014.	8,75

Преглед прихода Друштва од услуга рекламирања Компаније „Дунав осигурање“ од почетка примене Уговора, дат је следећом табелом :

-у хиљадама динара-

Период	Приход ПД “БАС”-а
01.01. - 31.12.2011.	11.537
01.01. - 31.12.2012.	13.498
01.01. - 31.12.2013.	14.052
01.01. - 31.08.2014.	11.500
Укупно	50.587

Начин утврђивања прихода Друштва од услуга рекламирања Компаније „Дунав осигурање“ у 2013. години, дат је следећом табелом :

-у хиљадама динара-

Број укупно продатих карата	Број продатих карата са наплаћеним осигурањем	Јединична накнада за подељени рекламни материјал без ПДВ-а	Приход БАС-а
2.799.285	2.408.933	5,8331	14.052

У поступку ревизије нису нам презентовани докази да, у складу са члановима 2. и 3. Уговора о пословној сарадњи Друштва и Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд (заводни број 01-5619 од 27.12.2010.године), Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд доставља рекламни (пропагандни) материјал Друштву и да Друштво пружа Компанији „Дунав осигурање“ а.д.о. услугу дељења рекламног (пропагандног) материјала путницима.

Препорука 14:

Препоручује се Друштву да успостави евиденције о примљеном рекламном (пропагандном) материјалу од Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд и подељеном рекламном (пропагандном) материјалу путницима уз продате карте у пословном простору Друштва.

Приходе од накнада за услуге дељења рекламног материјала Друштво књижи на основу испостављених фактура Компанији „Дунав осигурање“ а.д.о. за број продатих карата са наплаћеном премијом добровољног осигурања путника а не за број подељеног рекламног материјала, што није у складу са члановима 4. и 5. Уговора о пословној сарадњи Друштва и Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд (заводни број 01-5619 од 27.12.2010.године) и чланом 8. Закона о рачуноводству (Службени гласник РС, број 62/2013), према коме се књижење пословних промена врши на основу веродостојних рачуноводствених исправа.

Препорука 15:

Препоручује се Друштву да процес фактурисања Компанији „Дунав осигурање“ услуга дељења рекламног (пропагандног) материјала путницима уз продате карте у пословном простору Друштва, усагласи са Уговором о пословној сарадњи са Компанијом „Дунав осигурање“ а.д.о.

Приходи од продаје услуга у туризму

Приходе од услуга у туризму Друштво остварује у две пословнице, и то:

- 1) Маршала Бирјугова број 2-4,
- 2) Железничка број 4.

Структура прихода од услуга у туризму приказана је следећом табелом:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Туристичка путовања	1.180
Продаја авио карата	360
Укупно	1.540

Туристичка путовања

Приходе од туристичких путовања, исказане у износу од 1.180 хиљада динара., Друштво је остварило пружањем услуга:

- 1) продаје туристичких путовања других туристичких агенција,
- 2) продаје смештајних капацитета и угоститељских услуга Специјалне болнице за болести штитасте жлезде и болести метаболизма "Златибор",
- 3) продаје смештаја и услуга лечења и рехабилитације у Специјалној болници за рехабилитацију "Термал ", Врдник, и других.

Продају туристички путовања других туристичких агенција, Друштво врши на основу уговора о пословној сарадњи са туристичким агенцијама које обављају послове организовања туристичких путовања, а којима се регулишу међусобна права и обавезе, где туристичка агенција уз накнаду уступа право Друштву на даљу продају својих туристичких путовања. Приликом продаје туристичких путовања, Друштво склапа уговор са купцем, у коме се истиче укупна цена путовања коју купац плаћа.

Продајну цену туристичког путовања коју купац плаћа, Друштво формира на основу постојећег важећег ценовника добављача (хотелски смештај) и цене туристичког путовања (за туристичка путовања других туристичких агенција), увећано за додатне трошкове (уколико их има - превоз, доплата за одложено плаћање и др.). На своју важећу цену добављач одобрава провизију која преставља зараду Друштва. Тако утврђена цена за иста туристичка путовања разликује се у зависности од купца, одобрене динамике плаћања и одобрене агенцијске провизије, и то:

- 1) одобрено плаћање на рате за запослене у Друштву и трећа лица за које гарантују запослени у Друштву,
- 2) одобрена агенцијска провизија или зарачуната провизија на цену агенције.

Друштво није идентификовало све потенцијалне ризике и није успоставило интерне контроле у делатности пружања туристичких услуга, и то:

- 1) Друштво у пословним књигама евидентира пословне промене на основу састављених а непотписаних уговора са купцима о продаји туристичких путовања и услуга смештаја, што није у складу са чланом 9. став 1. Закона о рачуноводству и чланом 17. Правилника о рачуноводству, према коме рачуноводствена исправа мора бити потписана од стране лица која су овлашћена за састављање и контролу рачуноводствених исправа.
- 2) Друштво не чува калкулације продајне цене туристичких путовања и услуга смештаја у архиви, што није у складу са роковима чувања прописаним Правилником о регистратурском материјалу са Листом и роковима чувања, Законом о рачуноводству и Правилником о рачуноводству.
- 3) Друштво одобрава плаћања продајне цене туристичких путовања и услуга смештаја на рате, на основу сагласности директора Радне јединице Саобраћај и туризам, а на предлог Шефа Службе туристичких послова, што није у складу са чланом 19а. Правилника о ценама услуга и прихода, према коме одлуку о одобравању плаћања на рате доноси генерални директор, или лице које он овласти, на предлог директора Радних јединица.
- 4) Друштво, цене туристичких путовања и услуга смештаја, које туристичке организације фактуришу Друштву, књижи као обавезе из специфичних послова и потраживање од купаца, као посредник који је, у складу са чланом 58. став 3. Закона о туризму, дужан да нуди и продаје туристичка путовања под истим условима као и организатор путовања. Међутим, Друштво не обавља услуге посредовања код продаје туристичких путовања које продаје под другачијим условима од организатора, у погледу цене и динамике плаћања.

Препорука 16:

Препоручује се Друштву да ради отклањања и спречавања уочених неправилности предузме следеће активности:

- обезбеди да се евидентирање пословних промена врши на основу потписаних уговора,
- осигура да се у архиви чувају калкулације у складу са прописима и интерним актима,
- донесе одлуку од стране овлашћеног лица којом се утврђују услови плаћања у ратама,
- у пословним књигама евидентира пословне догађаје у складу са уговорима и фактурама.

Препоручује се Друштву да донесе писане процедуре и успостави интерне контроле ради спречавања и откривања неправилности у обављању делатности пружања туристичких услуга.

Продаја авио карата

Приход од продаје авио карата Друштво остварује продајом карата авиопревозника у пословници, у објекту Маршала Бирјузова број 2-4, у складу са Уговором закљученим са Међународним удружењем Авиопревозника (IATA).

У складу са чланом 10а. Правилника о ценама услуга и производа, цене накнаде за услуге продаје авио карата, које Друштво наплаћује од путника, утврђују се по Упутству за утврђивање висине накнаде за услуге продаје авио карата (заводни бр.01-3270/1 од 04.09.2012. године). Елементи за утврђивање цене услуге продаје авио карте јесу: цена превознине авиопревозника и дужина времена за које је референт био ангажован на продаји те карте, тј. цене тог времена. Увидом у документацију утврдили смо да се цена времена ангажовања референта на продаји авио карата, као елемент за утврђивање цене услуге продаје авио карте, не користи или користи у различитим вредностима, а без унапред утврђених норматива потребног утрошка времена.

Препорука 17:

Препоручује се Друштву да утврди нормативе утрошка времена референта ангажованог на продаји авио карата, ради адекватне примене Упутства за утврђивање висине накнаде за услуге продаје авио карата.

Приходи од продаје производа и услуга у трговини и угоститељству

-у хиљадама динара-	
Врста услуге	Износ прихода
Услуге излагања цигарета	946
Услуге интернет кафеа	44
Производи и услуге у угоститељству	100.886
Укупно	101.876

Приход од излагања цигарета исказан у износу од 946 хиљада динара, Друштво остварује на основу Уговора са компанијом Philip Morris Operations a.d. Niš, о постављању и излагању производа, као и постављању и излагању материјала који садржи обавештење о својствима дувана и дуванских производа као и коришћење материјала пословне репрезентације компаније, ради унапређења продаје производа у продајним објектима које Друштво држи самостално у Србији, а која су намењена продаји цигарета и остале робе.

Приходе од услуга интернет кафеа, Друштво остварује пружањем услуга коришћења интернета у угоститељском објекту Експрес башта у Железничкој 4.

Приходе од продаје производа и услуга у угоститељству, Друштво остварује по продајним ценама које утврђује слободно на тржишту (Напомена 5.4.) у шеснаест угоститељских објеката, који се налазе у кругу Београдске аутобуске станице, осим објеката Сусрет, Сусрет II и Бифе II који се налазе на Светониколском тргу бб и Ресторана Голф који се налази у Кнеза Вишеслава број 23.

Остали пословни приходи

Остали пословни приходи остварени у износу од 17.980 хиљада динара чине други приходи и то:

-у хиљадама динара-

Назив	Износ
Приходи од закупнина	14.875
Остали пословни приходи-префактурисани трошкови	3.105
Укупно	17.980

Приходи од закупнина

Приходи од закупнина односе се на остварене приходе по основу издавања у закуп пословног простора на аутобуској станици, разврстани по организационим јединицама:

-у хиљадама динара-

Назив	Износ
Угоститељство	6.896
Саобраћајно-продајна служба	4.567
Трговина	1.909
Сервис и паркинг	960
Снек бар и остало	543
Укупно	14.875

Друштво издаје у закуп пословни простор, са потребним инвентаром правним и физичким лицима, превозницима за обављање послова из своје делатности, уз месечно плаћање закупнине и трошкова накнаде закупа који су дефинисани уговором о закупу који се закључују на одређено време уз могућност продужења, а то су:

-у хиљадама динара-

Назив	Износ
Закупци –правна и физичка лица	13.430
Закупци-превозници	1.445
Укупно	14.875

Остварени приход од најзначајнијих закупаца-правних лица, осим превозника је:

-у хиљадама динара-

Назив	Износ
„Адмира“ д.о.о., Крагујевац	5.699
„ВИП Инвест“ д.о.о., Београд	2.306
„Ласт Лап“ д.о.о., Београд	1.232
„КБМ банка“ ад, Крагујевац	945
„Арт Петрол“ д.о.о., Београд	960
Остали закупци	2.287
Укупно	13.430

Закуп пословног простора на аутобуској станици превозницима регулисан је уговором о закупу закљученим са превозницима за издавање канцеларија у пословном објекту друштва коју купац користи искључиво за обављање послова у вези пријема и отпреме путника и аутобуса. Уговор се потписује на одређено време, на период од 5 година. Цена закупа износи 645,00 динара по м² закупљеног простора, а цена трошкова закупа износи 567,85 динара по м² од 01.04.2013.године, која укључује трошкове услуга употребе телефона, утрошак воде, електричне енергије, грејања, градске чистоће. Спецификација превозника са површином и износом прихода од закупа:

-у хиљадама динара-

Назив закупца	Површина- м ²	Износ
„Ласта“-Београд	17,27	134
„Веолиа-Литас“ –Пожаревац	16,89	131
„Аутосаобраћај“-Крагујевац.	9,35	72
„Ракета а.б“. – Б. Башта	4,68	36
„Гага“-Чајетина	4,68	36
„Ниш експрес“ - Ниш	34,48	267
„Галеб комерц „– Београд	10,95	85
„Ласта" - Београд	15,45	120
„Путник експрес“ – Руменка	7,57	58
„Бечеј превоз“ – Бечеј	7,76	60
„Аутопревоз“ – Чачак	15,14	117
„Севертранс“ – Сомбор	7,19	56
„Еуролин“- Јагодина	5,47	42
„Канис“ – Лесковац	5,47	42
„Аутотранспорт“ – Краљево	5,47	42
„Ауто кодекс“ – Београд	5,47	19
„Бенко Тоурс 92“ –Нови Пазар	4,25	33
„Симплон“ - Лесковац	4,25	33
„Престо коп ЗМВ тоурс“, Пирот	4,25	25
„Златан превоз“ – Ужице	4,25	29
„Феникс Гиз“– Јазовник	5,47	7
Укупно	186,04	1.445

Остали пословни приходи

Остали пословни приходи исказани у износу од 3.105 хиљада динара односе се на префактурисане трошкове електричне енергије, воде и грејања закупцима у износу од 2.132 хиљада динара и префактурисане трошкове превозницима на име обрачуна банкарске провизије за плаћање нерезидентима, у износу од 973 хиљада динара.

6.2. Пословни расходи

Пословни расходи састоје се од:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Набавна вредност продате робе	113.718	119.316
Трошкови материјала	70.673	70.019
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	699.329	715.050
Трошкови амортизације и резервисања	26.838	27.011
Остали пословни расходи	96.957	92.971
Укупно	1.007.515	1.024.367

Набавна вредност продате робе

Набавна вредност продате робе састоји се од:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Набавна вредност продате робе у угоститељству	25.331	26.808
Набавна вредност продате робе трговина на мало	88.387	92.508
Укупно	113.718	119.316

Продаја робе по продајним објектима евидентира се на дан продаје, документом Пазар МП, на основу пазара остварених преко фискалних каса. У оквиру Благајне трговине и угоститељства дневно по датумима евидентира се продаја робе. Дневно се врши обрачун како прихода по продајним ценама (кроз благајну), тако и набавне вредности продате робе на основу излаза залиха робе из продајних објеката по набавним ценама и разлике у цени, за сваки објекат посебно.

Трошкови материјала

Трошкови материјала се састоје од:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Трошкови материјала за израду	23.657	24.989
Трошкови осталог материјала (режијског)	18.594	16.659
Трошкови горива и енергије	28.422	28.371
Укупно	70.673	70.019

Трошкови материјала за израду чине трошкови материјала исказани у износу од 23.657 хиљада динара и односе се на утрошене намирнице, воду, радну одећу и обућу, ситан инвентар и друго.

Трошкови осталог материјала (режијског) исказани су у износу од 18.594 хиљада динара и односе се на потрошни материјал, канцеларијски материјал, трошкове штампе и стручне литературе и друго.

Трошкови горива и енергије исказани су у износу од 28.422 хиљада динара и односе се на трошкове електричне енергије, трошкове материјала за огрев и мазут, трошкове горива и мазива и друго.

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи састоје се од:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	547.156	561.077
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	97.986	100.434
Трошкови накнада по уговору о делу	1.266	820
Трошкови накнада по ауторским уговорима	0	316
Трошкови накнада члановима Одбора директора	3.066	3.597
Остали лични расходи и накнаде	49.855	48.806
Укупно	699.329	715.050

Прописи којима је уређен обрачун зарада, накнада зарада и осталих личних расхода и накнада запосленима у ПД „БАС“ а.д. Београд

Обрачун зарада, накнада зарада и осталих личних расхода и накнада запосленима у Друштву, у 2013. години, уређен је Законом о раду („Сл.гласник РС“ бр.24/05, 61/05, 54/09 и 32/13), Колективним уговором код послодавца са Анексима (заводни број 615 од 23.02.2012. године, 2857 од 30.07.2012. године, 3590 од 25.09.2012. године, 776 од 25.02.2013. године и 3487 од 16.08.2013. године) и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места (заводни број 2193 од 15.07.1998. године до броја 5619 од 18.12.2013. године) и уговорима о раду.

У поступку ревизије утврђено је:

- 1) Основна зарада код послодавца, дефинисана чланом 44. Колективног уговора, утврђује се кумулирањем производа коефицијента посла запосленог одређеног на основу услова утврђених Правилником о систематизацији и организацији послова и цене рада утврђене по једном коефицијенту, корективног износа за радну јединицу утврђеног у апсолутном износу који се разликује по радним јединицама и коефицијента организационог дела који представља меру успешности остваривања планских задатака и утврђује се месечно.
Део основне зараде по основу корективног износа зараде за радну јединицу, за који нам у поступку ревизије није презентована Одлука о њеном утврђивању, доводи до различите основне зараде код послодавца за исте послове у зависности којој радној јединици запослени припада.
Део основне зараде по основу успешности остваривања планских задатака, изражене коефицијентом организационог дела, представља зараду по основу радног учинка у складу са чланом 106. и чланом 107. став 2. Закона о раду.

- Члан 44. Колективног уговора, којим се дефинише начин утврђивања основне зараде код послодавца, тако да се запосленима утврђује различита основна зарада за исте послове у зависности којој радној јединици припадају и која укључује зараду запосленог по основу радног учинка, није у складу са чланом 104. став 2., чланом 106. и чланом 107. став 1. Закона о раду, према којима се запосленима гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте вредности који остварују код послодавца и основна зарада одређује на основу услова, утврђених Правилником, потребних за рад на пословима за које је запослени закључио уговор о раду и временаведеног на раду.
- 2) Члан 72. Колективног уговора, којим је као основица за утврђивање увећане зараде запосленог за ноћни рад, прековремени рад и рад на дан државног и верског празника који је нерадни дан, утврђена зарада запосленог за обављени рад и времеведено на раду, није применљив јер се према члану 106. Закона о раду, зарада за обављени рад и времеведено на раду састоји од основне зараде, дела зараде за радни учинак и увећане зараде, из чега произилази да је основица за утврђивање увећане зараде, увећана зарада.
- 3) Чланови 76. и 77. Колективног уговора, којима је као основица за утврђивање накнаде зараде за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства, војне вежбе, одазивања на позив државних органа и привремене спречености за рад до 30 дана, утврђена зарада коју би запослени остварио да је радио у дане односно месецу за које остварује право на накнаду, нису у складу са чланом 114. и чланом 115. Закона о раду, према којима основицу за утврђивање накнаде зараде представља висина просечне зараде запосленог у претходна три месеца пре месеца односно дана за које се утврђује накнада зараде.
- 4) Уговори о раду, закључени пре 23.02.2012. године, а за које нису закључивани Анекси уговора ради промене послова на које се запослени распоређује, позивају се на Колективни уговор од 23.02.2009. године, који је престао да важи закључивањем Колективног уговора од 23.02.2012. године, што није у складу са чланом 33. став 1. тачка 12. Закона о раду, према коме Уговор о раду садржи позивање на Колективни уговор или Правилник о раду, који је на снази.

Препорука 18:

Препоручује се Друштву да Колективни уговор и уговоре о раду усагласи за Законом о раду.

*Интерне контроле и усаглашеност обрачуна зарада запослених са интерним актима
Друштва којима је уређен обрачун зарада*

Структура обрачунатих зарада за 2013. годину, без доприноса за обавезно социјално осигурање на терет послодавца, приказана је следећом табелом:

-у хиљадама динара-

Назив	Износ
Основна зарада за време проведено на раду	324.517
Зарада и накнада зараде за државни и верски празник	12.865
Увећање за ноћни рад	6.243
Увећање за рад на државни и верски празник	6.660
Увећање зараде за минули рад	50.941
Накнаде зарада за боловање до 30 дана	8.858
Накнаде зарада за повреду на раду	939
Накнада зараде за годишњи одмор	43.539
Накнада зараде за плаћено одсуство по Колективном уговору	15.024
Накнада трошкова за исхрану у току рада -Топли оброк	67.344
Регрес за годишњи одмор	0
Друга фиксна примања	946
Фиксна стимулација	4.622
Помоћ за рођење детета	928
Школарина	2.819
Разлике боловања преко 30 дана – за одржавање трудноће	495
Исправке обрачуна зарада по рекламацијама запослених	50
Судска пресуда	366
Укупно	547.156

Просечна бруто зарада у 2013. години је износила 72 хиљаде динара.

Друштво није идентификовало све потенцијалне ризике у поступку обрачуна и исплате зарада, накнада зарада и других примања запослених и није, у складу с тим, успоставило адекватне контроле обрачуна зарада и накнада зарада. У поступку ревизије је утврђено, да:

- 1) Основна зарада обрачуната је у вишем износу од основне зараде утврђене тачком 8. уговора о раду јер су у уговорима о раду, основне зараде утврђиване са месечним коефицијентом 1 за успешност остваривања планских задатака организационог дела, а у обрачуну су, на основу месечних извештаја о остварењу планских задатака сачињаваних од стране Службе за план и анализу, коришћени коефицијенти успешности организационог дела виши од јединице. У односу на основне зараде запослених утврђене тачком 8. уговора о раду, Друштво је у 2013. години, по основу коефицијента успешности организационог дела у остваривању планских задатка, који је чланом 44. Колективног уговора и тачком 8. Уговора о раду, утврђен као саставни део основне зараде запослених, више обрачунало основне зараде запослених за износ од 117.351 хиљаде динара.

- 2) Увећање зараде за рад на дан државног и верског празника који је нерадни дан, Друштво обрачунава у висини 110% од основне зараде за ефективно време проведено на раду на дан празника, што није у складу са чланом 72. Колективног уговора, према коме запослени има право на увећану зараду за рад на дан државног и верског празника који је нерадни дан, у висини 120% од зараде запосленог за обављени рад и време проведено на раду.
- 3) Увећање зараде за минули рад, Друштво обрачунава на укупну зараду запосленог, односно на зараду за обављени рад и време проведено на раду, накнаду зараде за време одсуствовања са рада, накнаду трошкова за исхрану (топли оброк) и регрес, што није у складу са чланом 71. Колективног уговора, према коме запослени има право на увећану зараду по основу минулог рада у износу од 0,5 % зараде за обављени рад и време проведено на раду, за сваку навршену годину рада у радном односу.
- 4) Регрес за годишњи одмор за 2013. годину, није исплаћен и нису укалкулисани трошкови и обавезе по овом основу, што није у складу са чланом 85. Колективног уговора, према коме је послодавац дужан да запосленом исплати регрес за коришћење годишњег одмора а висину, време и начин исплате регреса утврђује генерални директор посебном Одлуком у складу са могућностима Друштва. Одлуку о регресу за 2013. годину, генерални директор је донео у току ревизије (тачка б).
- 5) Друга фиксна примања, Друштво исплаћује запосленом који је, услед болести или повреде, привремено неспособан за рад дуже од 30 дана, у висини разлике између накнаде зараде која се обезбеђује у складу са Законом о здравственом осигурању и 100% зараде коју би запослени остварио да је радио у месецу у коме је наступила привремена спреченост за рад, што није у складу са чланом 77. и чланом 78. Колективног уговора, према којима се ова разлика исплаћује до висине 90% зараде коју би запослени остварио да је радио у месецу у коме је наступила привремена спреченост за рад. Тиме су, у односу на право запослених, утврђено члановима 77. и 78. Колективног уговора, друга фиксна примања више исплаћена за износ од 86 хиљада динара.
- 6) Фиксна стимулација, обрачуната је и исплаћена као део зараде за децембар 2013. године, у износу од по 5 хиљада динара нето по запосленом. Према наводима одговорних лица, основ за исплату фиксне стимулације садржан је у члану 68. став 2. Колективног уговора, према коме генерални директор може да донесе Одлуку о повећању зараде свим запосленима у Друштву, у одређеном износу, за одређени месец, према економским могућностима Друштва. У поступку ревизије, није нам презентована писана Одлука генералног директора о исплати фиксне стимулације.

У току ревизије, генерални директор је донео Одлуку број 3909 од 16.09.2014. године, да фиксна стимулација у износу од 5 хиљада динара нето, исплаћена запосленима у децембру 2013. године, има третман регреса за 2013. годину. Наведена исплата сматра се коначном исплатом регреса за 2013. годину. У образложењу уз Одлуку наведено је да Одлука о исплати регреса за 2013. годину није донета у прописаном року јер у тренутку исплате фиксне стимулације Друштво није могло да сагледа могућности о коначном износу регреса за 2013.годину, те је из тих разлога, на дан 16.09.2014 .године, донета наведена Одлука.

(Регрес за 2012. годину, исплаћен је у 2012. години у висини од 30 хиљада динара нето по запосленом, односно у укупном бруто износу од 28.887 хиљада динара, што, увећано за обавезне социјалне доприносе на терет послодавца, износи 34.058 хиљада динара трошкова зарада Друштва.)

- 7) Школарина је исплаћивана, по молбама запослених за покриће њихових трошкова школарина на факултетима, на основу појединачних Одлука генералног директора о давању донације, са позивањем на члан 42. Статута. У члану 42. Статута, којим су утврђене надлежности генералног директора, није наведена надлежност генералног директора за одобравање донација, нити је друштво донело писани акт о критеријумима за одобравање донација (Напомена 4.1.).

Према образложењу одговорних лица Сектора за правне, кадровске и опште послове, основ за доношење Одлука о одобравању донација садржан је у члану 42. став 1. Статута, према коме генерални директор води пословну политику Друштва организује, руководи процесом рада и пословањем друштва.

- 8) Разлике боловања преко 30 дана - за одржавање трудноће, које исплаћује град Београд у висини 35% накнаде зараде, на основу Одлуке Скупштине града Београда о додатним облицима заштите трудница и породиља на територији града Београда („Службени лист града Београда“, број 1/2009 и 6/2010), Друштво је приликом исплате запосленој трудници књижило као трошкове зарада а рефундиране износе од стране града као остале приходе, што није у складу са чланом 40. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна о контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ број 114/2006, 119/2008, 9/2009, 4/2010, 3/2011 и 101/2012), према коме се као трошкови зарада и накнада зарада исказују трошкови обрачунатих зарада и накнада зарада који се не рефундирају. Тиме је Друштво преценило укупне трошкове зарада (бруто зарада увећана за обавезне социјалне доприносе на терет послодавца) за износ од 584 хиљаде динара, остале приходе за износ од 231 хиљада динара и потценило финансијски резултат за износ од 353 хиљаде динара. Такође, друштво није укалкулисало потраживања за исплаћене накнаде зарада трудницама које, на дан 31.12.2013. године, још није рефундирало од града Београда, у износу од 353 хиљаде динара.

У току 2014.године, Град је исплатио целокупни износ обавеза по основу рефундације за 2013. годину за накнаде трудницама, који је Друштво, у складу са МРС 8 – Рачуноводствене политике књижило у корист накнадно утврђених прихода по основу грешака из ранијег период. Сходно томе, у финансијским извештајим за 2014. годину неопходно је извршити корекцију упоредних података за 2013. годину на позицијама наведених трошкова, у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке. .

- 9) Исплаћена накнада штете једном запосленом, по судској пресуда за неостварену зараду књижена је као трошак зараде, што није у складу са члановима 41. и 46. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна о контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ број 118/ 2013), јер иако се накнада штете за неостварену зараду обрачунава у висини зараде коју би запослени остварио, обрачуната и исплаћена штета за послодавца не представља трошкове зарада већ се она заједно са плаћеним порезима и доприносима исказује као остали расход. Тиме је Друштво

преценило укупне трошкове зараде (брuto зарада увећана за обавезне социјалне доприносе на терет послодавца) и остале расходе за износ од 432 хиљаде динара.

У финансијским извештајима за 2014. годину неопходно је извршити корекцију упоредних података за 2013. годину на позицијама наведених трошкова, у складу са МРС 8-Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

У току ревизије Друштво је почело активности на усаглашавању обрачуна зарада са интерним актима.

Препорука 19:

Препоручује се Друштву да успостави систем интерне контроле обрачуна зарада и да обрачун зарада усклади са интерним актима Друштва, након њиховог усклађивања са Законом о раду.

Обелодањивање накнада кључног руководећег особља

МРС 24 – Обелодањивања повезаних страна, у параграфу 9., дефинише да, кључно руководеће особље јесу она лица која имају овлашћења и одговорност за планирање, усмеравање и контролисање активности ентита, директно или индиректно, укључујући све директоре (без обзира да ли су извршни или не) тог ентитета.

Кључно руководеће особље Друштва, утврђено је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места са свим Изменама и допунама (заводни број 2193 од 15.07.1998. године до броја 5619 од 18.12.2013. године) и Статутом Друштва. Према члану 5. Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места, запослени са посебним овлашћењима и одговорностима су и радници који организују и координирају рад на нивоу радних јединица и сектора (директори Радних јединица, и директори Сектора). Чланом 49. Статута, утврђена је надлежност Одбора директора за утврђивање пословне стратегије и пословних циљева Друштва, вођење послова друштва и вршење унутрашњег надзора над пословањем Друштва.

Друштво није, у Напоменама уз финансијске извештаје, обелоданило накнаде кључног руководећег особља, што није у складу са параграфом 16. МРС 24 – Обелодањивање повезаних страна, према коме ентитет обелодањује накнаде кључног руководећег особља у укупном износу и по појединим категоријама примања.

Трошкови накнада по уговору о делу

Исказани трошкови по уговору о делу, од 1.266 хиљада динара, настали су по основу исплате месечних нето накнада од 400 евра у динарској противвредности по званичном средњем курсу НБС, једном физичком лицу, који је закључен још 2000. године, за консултантске и друге интелектуалне услуге на увођењу Интегралног информационог система „БАС“-а (чије је увођење завршено 2006. године - Напомена 5.1). Након завршетка пројекта, наведено лице наставило је да пружа консултантске услуге а Друштво да исплаћује накнаду по истом основу.

Препорука 20:

Препоручује се Друштву да усагласи облике радног ангажовања лица за пружање консултантских услуга, са важећим Законским прописима.

Трошкови накнада члановима Одбора директора

Трошкови накнада члановима Одбора директора, односе се на накнаде члановима Одбора директора „БАС“ Београдске аутобуске станице а.д.. Одбор директора именовала је Скупштина акционара Одлуком број 2166/8 од 15.06.2012. године, на мандатни период од четири године. Накнада за рад члановима Одбора директора, Одлуком Скупштине акционара број 2116/9 од 15.06.2012. године, утврђена је у месечном износу од 30% просечне зараде исплаћене у Друштву у претходном месецу.

Остали лични расходи и накнаде

Трошкови осталих личних расхода и накнада састоје се од :

-у хиљадама динара-		
Назив	2013. година	2012. година
Јубиларне награде	4.575	4.494
Отпремнине за одлазак у пензију	6.042	5.380
Солидарна помоћ запосленима	3.820	6.138
Службена путовања у земљи	426	806
Службена путовања у иностранство	628	659
Накнаде за трошкове превоза на рад и са рада	27.528	24.357
Трошкови добровољног пензијског осигурања	6.836	6.972
Укупно	49.855	48.806

Јубиларне награде и отпремнине за одлазак у пензију

Исплаћене јубиларне награде и отпремнине за одлазак у пензију, у укупном износу од 10.617 хиљада динара, у целини су књижене на терет расхода текуће године јер Друштво није вршило резервисања за трошкове јубиларних награда и отпремнина за одлазак у пензију, према захтевима МРС 19 - Примања запослених (Напомена број 9).

Солидарна помоћ запосленима

Солидарна помоћ запосленима исплаћена по молбама запослених, на предлог Комисије за доделу солидарне помоћи. Солидарна помоћ се исплаћује на основу Одлуке у којој се позивају на члан 42. Статута, а у вези чланом 96. Колективног уговора "БАС"-а, на основу предлога Комисије која Одлуку о предлагању солидарне помоћи доноси са позивом на члан 96. став 3. Колективног уговора.

Накнаде за трошкове превоза на рад и са рада

Накнаде за трошкове превоза на рад и са рада, исплаћене су у складу са чланом 86. Колективног уговора, према коме право на накнаду трошкова превоза запослени има и за време боловања. С озбиром да запослени за време боловања није имао трошкове превоза за долазак на рад и повратак са рада, износ од 1.274 хиљаде динара, који је исплаћен запосленима који су били на боловању у 2013. години, са аспекта Закона о раду, представља зараду по основу покрића трошкова тог запосленог на коју је требало обрачунати и по одбитку уплатити порез и доприносе на зараде.

Друштво је у поступку ревизије, извршило обрачун и уплатило порез и доприносе на зараде запослених, на исплаћени износ покривених трошкова превоза запослених за време боловања, у укупном износу од 869 хиљада динара.

Друштво је, у пословним књигама за 2013. годину, зараде запослених по основу покрића трошкова превоза запослених на боловању, са пореског аспекта третирао као накнаде трошкова запослених и тиме је у финансијским извештајима за 2013. годину, потценило обавезе за порез и доприносе на зараде запослених и трошкове зарада запослених, а преценило финансијски резултат за износ од 869 хиљада динара.

Трошкови добровољног пензијског осигурања запослених

У складу са Колективним уговором, Одлуком Управног одбора Друштва из 2007. године и Уговором са „Гарант пензијским друштвом“, друштвом за управљање добровољним пензијским фондом, ПД „БАС“, почев од 01.01.2008. године, из сопствених средстава, за рачун запослених врши уплате доприноса у добровољни пензијски фонд „Гарант“, у износу од хиљаду динара месечно по запосленом.

Друштво је уплате добровољног пензијског осигурања из сопствених средстава, за рачун запослених, књижило на осталим личним расходима и накнадама, што није у складу са члановима 14б и 21а Закона о порезу на доходак грађана и чланом 43. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контом оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике, према којима се пензијски допринос у добровољни пензијски фонд, који послодавац плаћа за запослене осигуранике до неопорезивог износа, не сматра зарадом и књижи се на трошковима премије осигурања. Тиме је Друштво, у финансијским извештајима за 2013. годину, преценило трошкове зарада и накнада зарада а потценило нематеријалне трошкове по основу премија осигурања, за износ од 6.836 хиљада динара (Напомена 7 тачка 5 – Корективна књижења у току ревизије).

Трошкови амортизације и резервисања

Трошкови амортизације и резервисања у износу од 26. 838 хиљада динара, односе се на:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Трошкови амортизације:		
-нематеријална улагања	2.906	2.198
-некретнине, постројења и опрема	23.932	24.813
Укупно	26.838	27.011

Трошкови амортизације за период 01.01.-31.12.2013. године исказани су у износу од 26.838 хиљада динара и односе се на амортизацију нематеријалних улагања у износу од 2.906 хиљада динара и некретнина, постројења и опреме у износу од 23.932 хиљада динара (Напомене 5.1 и 5.2.).

Остали пословни расходи

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Трошкови производних услуга	62.123	56.820
Нематеријални трошкови	34.834	36.151
Укупно	96.957	92.971

Трошкови производних услуга

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Трошкови транспортних услуга	2.918	3.025
Трошкови услуга одржавања	24.518	22.356
Трошкови закупнина	3.170	3.163
Трошкови сајмова	33	34
Трошкови рекламе и пропаганде	24.765	20.414
Трошкови осталих услуга	6.719	7.828
Укупно	62.123	56.820

Трошкови транспортних услуга

Трошкови транспортних услуга исказани у износу од 2.918 хиљада динара чине:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
ПТТ трошкови (Фиксни телефони)	1.996
Мобилни телефони	782
Трошкови интернета	140
Укупно:	2.918

Контрола трошкова на нивоу Друштва спроводи се на основу одлука генералног директора којима се ограничавају трошкови коришћења службених фиксних и мобилних телефона, утврђивањем месечног лимита потрошње према списку корисника и дозвољеног лимита. Сви трошкови преко утврђених лимита евидентирају се на терет корисника и наплаћују се обуставом од зараде.

Трошкови услуга одржавања

Трошкови услуга одржавања исказани у износу од 24.518 хиљада динара односе се на:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Трошкови текућег одржавања	4.109
Трошкови инвестиционог одржавања	517
Трошкови услуга других правних лица-омладинска задруга	609
Трошкови услуга одржавања хигијене	18.011
Одржавање интегралног информационог система	1.272
Укупно:	24.518

Трошкови услуга других правних лица исказани у износу од 609 хиљада динара односе се на закључене уговоре о обављању привремених и повремених послова преко Омладинске задруге, са укупно шест лица -послови рада у магацину.

Увидом у уговоре о привременим и повременим пословима утврђено је да је једно лице обављало послове рада у магацину током 2013. године укупно 230 радних дана, што је није у складу са чланом 197. Закона о раду, којим је предвиђено да послодавац може за обављање послова који су по природи такви да не трају дуже од 120 радних дана у календарској години да закључи уговор о обављању привремених и повремених послова.

Трошкови услуга одржавања хигијене исказани у износу од 18.011 хиљада динара, односе се на извршене послове по основу закљученог уговора Друштва са Предузећем за професионално одржавање објеката и услуга „ДИЗ хигијена“ д.о.о., Београд, за пружање услуга свакодневног чишћења и периодичног одржавања хигијене у пословним објектима Друштва.

Трошкови рекламе и пропаганде

Трошкови рекламе и пропаганде исказани су у износу од 24.765 хиљада динара, а односе се на следеће трошкове:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Трошкови огласа у новинама, часописима и слично	24
Трошкови донаторства	16.349
Трошкови спонзорства	8.116
Остали трошкови рекламе и пропаганде	276
Укупно	24.765

Структура трошкова донаторства приказана је следећом табелом:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Донације спортистима и спортским клубовима	5.087
Школарине трећим лицима	4.773
Донације за хуманитарне сврхе	2.723
Донације за културу и образовање	1.234
Донације лекарима за стручно оспособљавање	1.159
Порез	1.373
Укупно:	16.349

Друштво одобрава донације правним и физичким лицима у складу са Одлуком генералног директора, Уговором или Споразумом, а на основу члана 42. Статута Друштва којим су утврђени послови које генерални директор обавља. Донације се одобравају на основу захтева или молбе тражиоца донације.

Друштво није интерним актом регулисало критеријуме, начин и услове одобравања средстава за донације, односно одлуке о донацијама искључиво доноси генерални директор Друштва, са позивом на члан 42. Статута Друштва, који се наводи као правни основ. Увидом у одредбе наведеног члана, исте не могу бити правни основ за одобравање донација, јер не прописују овлашћења генералном директору Друштва да одлучује о осталим личним расходима и накнадама физичким лицима, нити о осталим непоменути расходима насталим по издацима правним лицима.

У пословним књигама, донације су евидентирани у оквиру рачуна трошкови рекламе и пропаганде, а исте је требало евидентирати у оквиру рачуна остали лични расходи и накнаде ако се донације односе на физичка лица, односно остали непоменути расходи уколико се донације односе на правна лица. Обзиром да нису у питању обавезе из пословних односа, дате донације треба евидентирати у оквиру рачуна друге обавезе, уместо рачуна добављачи у земљи, у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике (Напомена 7 тачка 6 – Корективна књижења у току ревизије).

Трошкови спонзорства исказани у износу од 8.116 хиљада динара односе се на:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Шаховски Савез Србије	3.795
Шаховски клуб "БАС"	3.794
Остала спонзорства	527
Укупно	8.116

Друштво одобрава средства за спонзорства на основу закључених уговора, као друштвено одговорна компанија која обезбеђује помоћ и подршку у циљу унапређивања и пропагирања шаховског спорта, а истовремено омогућава рекламирање и пропагирање својих пословних активности.

Друштво није интерним актом регулисало критеријуме, начин и услове одобравања средстава за спонзорства, већ о истим искључиво одлучује генерални директор Друштва.

Препорука 21:

Препоручује се Друштву да интерним актом регулише критеријуме, начин и услове одобравања средстава за донације и спонзорства, као и да у складу са Статутом одлучи који органи имају овлашћења за доношење одлука о донацијама и спонзорствима.

Нематеријални трошкови

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Трошкови непроизводних услуга	12.684	13.215
Трошкови репрезентације	2.851	2.265
Трошкови премија осигурања	3.093	3.175
Трошкови платног промета	6.307	6.530
Трошкови чланарина	2.392	2.488
Трошкови пореза	5.508	6.224
Остали нематеријални трошкови	1.999	2.254
Укупно	34.834	36.151

Трошкови непроизводних услуга

Трошкови непроизводних услуга, исказани у укупном износу од 12.684 хиљада динара, односе се на трошкове обезбеђења 9.903 хиљада динара, и трошкове здравствених прегледа 440 хиљада динара, трошкове курсаева, стручног саветовања и оспособљавања 409 хиљада динара, трошкове ревизије 545 хиљада, трошкове адвокатских услуга 585 и остале трошкови у износу од 802 хиљада динара.

Трошкови репрезентације

Структура трошкова репрезентације приказана је следећом табелом:

-у хиљадама динара-	
Трошкови репрезентације	2013. година
Услуге напитака (кафа и сокови) у пословним просторијама	1.417
Услуге хране и пића у ресторанима Друштва	1.110
Услуге хране и пића за потребе прослава	212
Репрезентација по требовањима из магацина	83
Остали трошкови репрезентације	29
Укупно	2.851

Трошкови репрезентације исказани у износу од 2.851 хиљада динара највећим делом односе се на трошкове конзумирања хране и пића у износу од 2.739 хиљада динара у угоститељским објектима који су у власништву Друштва. Средства за репрезентацију, одобрена економско-финансијским планом за 2013. годину, користе се на основу усменог одобрења генералног директора Друштва, али без утврђених критеријума и одобрених лимита, за коришћење средстава репрезентације одговарајућим актом Друштва.

Препорука 22:

Препоручује се Друштву да општим актом утврди критеријуме, лимите и друга питања везана за коришћење средстава репрезентације.

Трошкови премије осигурања

Трошкови премије осигурања, исказани у износу од 3.093 хиљаде динара односе се на осигурање имовине од пожара, од опасности крађа и развојништва, комбиновано осигурање електронских рачунара, обавезно осигурање запослених и осигурање туристичких аранжмана, на основу Уговора закљученог са „Триглав осигурањем“ а.д.о. Београд, на период од 22.10.2010. године, а закључно са 01.04.2016. године.

Добровољно осигурање путника

Друштво (Уговарач осигурања) је са Компанијом „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд (Осигуравач), закључило Уговор о добровољном осигурању путника у домаћем превозу са Анексима (заводни број 01-5618 од 27.12.2010. године), којим је уговорило добровољно осигурање путника који купују аутобуске карте код Друштва. (Према Општим условима за осигурање лица "Уговарач осигурања" је физичко или правно лице које са осигуравачем закључи уговор о осигурању од последица несрећног случаја за себе или неко друго лице).

Према Уговору о добровољном осигурању путника у домаћем превозу, на основу кога је Компанија „Дунав осигурање“ Друштву издала Полису осигурања број 19005726814 :

- 1) Друштво, као Уговарач добровољног осигурања путника, приликом продаје аутобуских карата у свом пословном простору, наплаћује од путника премију добровољног осигурања, чиме закључује Уговор о осигурању са путником којим он стиче статус Осигураника и права Корисника осигурања из Уговора Друштва са Компанијом „Дунав осигурање“;
- 2) Путнику, купљена карта у којој је исказан износ плаћене премије осигурања Друштву као Уговарачу осигурања, служи као Полиса осигурања за остваривање права Корисника осигурања у односу према Компанији „Дунав осигурање“ као Осигуравачу Друштва; а
- 3) Друштво, Компанији „Дунав осигурање“ доставља Извештај о наплаћеној премији добровољног осигурања путника, на основу кога Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о. издаје месечне фактуре Друштву као Уговарачу осигурања за путнике са којима је наплатом осигурања Друштво закључило уговор о осигурању, којим они стичу право Корисника осигурања из Уговора Друштва са Компанијом „Дунав осигурање“ а.д.о. о добровољном осигурању путника у домаћем превозу.

Права путника осигураника из добровољног осигурања путника у домаћем превозу

Према Уговору о добровољном осигурању путника у домаћем превозу, осигурање почиње за сваког путника, од момента куповине путне исправе и доласка на перон, аутобуску станицу, чекаоницу, и важи за време вожње, задржавања у успутним станицама и до доласка на станицу означену у путној исправу. Осигурање важи за сваког путника за којег је уговорено осигурање, ако у моменту несреће поседује веродостојну карту на којој постоји доказ да је плаћено добровољно осигурање путника односно да је за њега уговорено осигурање и при пријави несрећног случаја Осигуравачу да на увид веродостојну возну карту.

Суме осигурања за ризике који су обухваћени добровољним осигурањем путника у домаћем превозу у складу са овим уговором су следеће :

-у хиљадама динара-

Осигурани случај	01.01.2011.- 14.04.2011.	15.04.2011.- 30.06.2012.	01.07.2012 - 31.12.2013.	од 01.01.2014 .
За смрт несрећним случајем	60.000	90.000	135.000	168.750
За трајни инвалидитет	120.000	180.000	270.000	337.500
За оштећење ствари	5.000	5.000	5.000	6.250

Наплата Добровољног осигурања путника

Друштво наплаћује премије добровољног осигурања путника приликом продаје возних карата на шалтерима Друштва, на којима су истакнута обавештења о доброволном осигурању путника. Истицање обавештења на шалтерима за продају карата, према члану 35. Закона о облигациним односима, не представља понуду за закључење уговора, него само позив да се учини понуда под објављеним условима, што значи да путници треба да захтевају од шалтерског службеника, да им, поред карте, наплати и премију за добровољно осигурање, односно шалтерски службеник им може понудити добровољно осигурање, уз обавештење путницима да, поред обавезног осигурања од последица несрећног случаја, путници могу користити и „погодност“ добровољног осигурања и тек на тај начин добровољност путника би се остварила. Дакле, нема остварења добровољности уколико се на наведени начин добровољно осигурање не примењује.

Због ограничења у ревизији позиције добровољног осигурања путника, наметнутог од стране генералног директора Друштва (Напомена број 4.1.), нисмо могли да се уверимо да се добровољно осигурање, пре наплате, нуди путницима као могућност коју они могу да прихвате или одбију, односно да се добровољно осигурање не наплаћује путницима без њиховог изричитог пристанка.

Препорука 23:

Препоручује се Друштву да донесе писане процедуре и уведе интерне контроле рада шалтерских службеника, којима ће обезбедити да се путницима нуди могућност плаћања добровољног осигурања, тако да се оно наплаћује само у случају њиховог изричитог пристанка.

Друштво наплаћује од путника премије осигурања у износима утврђеним Уговором и доставља Компанији „Дунав осигурање“ а.д.о. Извештај о броју продатих карата са наплаћеном премијом осигурања. На основу овог Извештаја, Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о. (Осигураваач) фактурише премију осигурања Друштву (Уговарачу добровољног осигурања) по полиси осигурања која гласи на Друштво.

Кретање износа премија добровољног осигурања путника, дато је следећом табелом :

Период	Премија осигурања (у динарима)
01.01.2011. - 14.04.2011.	10
15.04.2011. - 30.06.2012.	15
01.07.2012. - 31.12.2013.	20
од 01.01.2014.	25

Преглед наплаћеног добровољног осигурања путника од почетка примене Уговора, дат је следећом табелом :

-у хиљадама динара-

Период	Наплаћено добровољно осигурање од путника
01.01. - 31.12.2011.	38.898
01.01. - 31.12.2012.	47.717
01.01. - 31.12.2013.	48.179
01.01. - 31.08.2014.	39.430
Укупно	174.224

Друштво наплаћени износ добровољног осигурања путника у домаћем превозу уз продате карте у пословном простору Друштва, у пословним књигама евидентира у оквиру обавеза из специфичних послова. По добијању фактуре од Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд за премију добровољног осигурања путника, која гласи на Друштво, тако евидентиране обавезе из специфичних послова прекњижава на обавезе према добављачима у земљи. На тај начин, Друштво не исказује трошкове добровољног осигурања путника као Уговарач осигурања, који наплатом добровољног осигурања од путника, надокнађује премије које је исплатило Осигуравачу као и трошкове Уговора, што није у складу са чланом 905. став 2. Закона о облигационим односима. Према начину књижења пословних промена, а имајући у виду да Друштво Компанији „Дунав осигурање“ а.д.о. фактурише услугу рекламе на основу наплаћених премија добровољног осигурања а не на основу подељеног рекламног материјала (Напомена 6.1.), Друштво врши наплату премија доброволног осигурања путника за рачун Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о.. На тај начин Друштво, Компанији „Дунав осигурање“ а.д.о. пружа техничке услуге у вези са осигурањем што према члану 2. став 5. Закона о осигурању, представља делатност осигурања за коју Друштво није добило дозволу надлежног органа у складу са захтевом члана 3. Закона о осигурању. Трошкове Уговора Друштво надокнађује приходом од услуга рекламе Компанији „Дунав осигурање“ а.д.о., а не од путника за које је уговорило осигурање, што није у складу са чланом 905. став 2. Закона о облигационим односима.

Наведено није у складу са Уговором о добровољном осигурању путника у домаћем превозу (заводни број 01-5618 од 27.12.2010. године), према коме је Друштво Уговарач осигурања коме је издата Полиса осигурања број 19005726814 а путници који су прихватили и Друштву платили премију добровољног осигурања, су корисници осигурања. Према Уговору, Друштво не пружа техничке услуге наплате премија доброволног осигурања путника за рачун Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о., већ као Уговарач осигурања сноси трошкове осигурања за путнике као кориснике осигурања од којих, наплатом добровољног осигурања надокнађује плаћене премије осигурања и трошкове Уговора.

Трошкови платног промета

Трошкови платног промета у 2013. години износе 6.307 хиљада и обухватају трошкове пословних банака, провизију берзанских посредника и берзе, трошкови провизије нерезидената и накнада по гаранцији-авал.

Укупни трошкови провизије које банке наплаћују Друштву када путници плаћају карте платним картицама износе 838 хиљада динара. Према уговорима са превозницима трошкови провизије по платним картицама сnose превозници, међутим Друштво то не рефундира од домаћих превозника (Напомена 6.1.) док нерезидентима врши префактурисање.

Трошкови чланарина

Трошкови чланарина исказани су у износу од 2.392 хиљаде динара и односе се на:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Чланарина Србијатранспорту	600	600
Чланарина привредној комори Србије	1038	1063
Чланарине привредној комори Београда	546	559
Чланарине међународним удружењима	208	266
Укупно	2.392	2.488

Чланарина Србијатранспорту плаћа се на основу Уговора о чланству у пословном Удружењу Србијатранспорт, из 2011. године.

Чланарина привредним коморама Србије и Београда, плаћа се на зараде и накнаде зарада.

Чланарина међународним удружењима плаћа се по основу чланства Друштва у :

- удружењу АПЦ - Association of Pan-European Coach Terminals (Удружење Паневропски аутобуских станица),
- удружењу IATA (Међународно удружење Авиопревозника),
- удружењу Yuta (Национална асоцијација туристичких агенција).

Трошкови пореза

Трошкови пореза исказани у износу од 5.508 хиљада динара односе се на укалкулисане трошкове за 2013. годину по решењима за порез на имовину, накнаду за коришћење грађевинског земљишта, локалну комуналну таксу и накнаду за коришћење простора на јавним површинама. Обавеза за децембар у износу од 321 хиљада динара плаћена је у јануару 2014. године (Напомена 5.14).

Остали нематеријални трошкови

Остали нематеријални трошкови исказани у износу од 1.999 хиљада и чине их:

Назив	Износ
Трошкови осталих огласа	129
Трошкови такси	277
Трошкови за здравствене услуге	883
Трошкови контроле намирница	605
Остали трошкови	105
Укупно	1.999

Трошкови за здравствене услуге исказани у износу од 883 хиљаде динара обухватају трошкове здравственог прегледа радника и путника по испостављеним рачунима Завода за здравствену заштиту радника ЖТП-а Београд у износу од 773 хиљада динара и трошкове систематског прегледа радника у износу 110 хиљада динара.

Друштво је дана 05.08.1988. године закључило Уговор број 3713 са Заводом за здравствену заштиту радника у железничком саобраћају „Београд“, Београд ради пружања услуга целокупне здравствене заштите путницима, радницима и члановима њихових породица. Уговором је предвиђено да је Завод дужан да обезбеди здравствену заштиту радницима „БАС“-а преко два лекара опште медицине и одговарајућег броја медицинских техничара у опремљеним просторијама Предузећа. Анексом уговора број 4241 од 08.12.2004. године утврђено да за пружање наведених услуга Друштво плаћа даваоцу услуга укупан месечни износ од 76 хиљада динара. Такође, на крају свака три месеца ординирајући лекар дужан је да изради анализу о здравственом стању прегледаних радника са предлогом мера у циљу отклањања узрока повреда, обољења и оштећења и исту достави стручним службама и органима управљања Друштва.

У поступку ревизије нису нам достављени докази да су услуге здравствене заштите пружене путницима у складу са уговорима о пружању станичних услуга закључених са превозницима, као и чланом 11. Опших услова пословања аутобуских станица којим је дефинисано да Друштво може пружати путницима амбулантске услуге као врсту осталих станичних услуга. Нису достављене евиденције о пруженим здравственим услугама запосленима и члановима њихових породица у складу са закљученим Уговором о пружању здравствене заштите. Општим актима Друштва, односно Колективним уговором није уређено питање здравствене заштите запослених и чланова њихових породица.

Препорука 24:

Уредити општим актом Друштва сва питања везана за здравствену заштиту запослених, односно сва права и обавезе запослених и Друштва у складу са важећим законским прописима. Такође, у складу са наведеним уговором о пружању здравствене заштите путницима и запосленима уредити начин евиденција, анализа и извештаја као механизам контроле пружених услуга.

6.3. Финансијски приходи

Финансијски приходи потичу од:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Приходи од камата	61	51
Позитивне курсне разлике	26	106
Укупно	87	157

6.4. Финансијски расходи

Финансијски расходи исказани су по следећем основу:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Расходи камата	8.148	8.303
Негативне курсне разлике	20	66
Остали финансијски расходи	-	7.252
Укупно	8.168	15.621

Расходи камата обухватају редовне камате по овердрафт кредиту у износу од 8.046 хиљада динара, затезне камате за неблаговремено плаћене обавезе према добављачима у износу од 20 хиљада динара и камате по основу судских пресуда у износу од 82 хиљаде динара.

6.5. Остали приходи

Остали приходи потичу од :

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Остали приходи	2.719	3.466
Приходи од усклађивања вредности имовине	11.613	0
Укупно	14.332	3.466

Остали приходи исказани у износу од 2.719 хиљада динара имају следећу структуру:

-у хиљадама динара-		
Назив	2013. година	2012. година
Добици од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	30	24
Вишкови	93	91
Наплаћена отписана потраживања	253	267
Приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика	-	1.176
Остали непоменути приходи	2.343	1.908
Укупно	2.719	3.466

Наплаћена отписана потраживања, која се односе се на наплаћена исправљена потраживања по судској пресуди, од бившег запосленог лица, исказана су у оквиру прихода од наплаћених отписаних потраживања, што није у складу са чланом 56. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (Службени гласник РС, број 114/2006, 119/2008, 9/2009, 4/2010, 3/2011 и 101/2012), према коме се наплаћена исправљена потраживања евидентирају на приходима од усклађивања вредности имовине. Тиме је Друштво преценило остале приходе од наплаћених отписаних потраживања а потценило приходе од усклађивања вредности имовине по основу наплаћених исправљених потраживања, за износ од 253 хиљаде динара.

Остали непоменути приходи исказани у износу од 2.343 хиљада динара највећим делом се односе на остале ванредне приходе у износу од 1.079 хиљада динара (искњижавање по одлуци о попису имовине и обавеза, записници о усаглашавању, боловање породиљама 35% које град рефундира, одобрени рабат од стране добављача) и приходе по основу рефакције акцизе за гориво у износу од 963 хиљада динара.

Приходи од усклађивања вредности имовине

Приходи од усклађивања вредности имовине исказани у износу од 11.613 хиљада динара настали су као ефекат процене инвестиционих некретнина 2013. године (Напомена 5.2).

6.6. Остали расходи

Остали расходи исказани су по следећем основу:

-у хиљадама динара-		
Назив	2013. година	2012. година
Остали расходи	31.904	26.537
Расходи по основу обезвређења имовине	11.459	6.914
Укупно	43.363	33.451

Остали расходи

Остали расходи исказани у износу од 31.904 хиљада динара имају следећу структуру:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Губици по основу расходовања и продаје нематеријалних улагања, некретнина и опреме	102	146
Мањкови	291	378
Остали непоменути расходи	31.511	26.013
Укупно	31.904	26.537

Остали непоменути расходи

Остали непоменути расходи исказани у износу од 31.511 хиљада динара имају следећу структуру :

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Солидарна помоћ пензионерима и деци преминулих радника	28.334	22.558
Трошкови учешћа на Друмаријади	1.208	1.475
Други непословни финансијски расходи за хуманитарне, спортске и друге активности	1.803	1.711
Остали непоменути расходи и услуге - казне за привредне преступе	105	204
Остали непоменути расходи	61	65
Укупно	31.511	26.013

Солидарна помоћ пензионерима и деци преминулих радника исплаћивана је по Одлукама генералног директора, са позивањем на члан 42. Статута а у вези са чланом 99. Колективног уговора, у износу од по 5 хиљада динара месечно (са изузетком једног лица коме је солидарна помоћ исплаћивана у износу од по 7 хиљада динара месечно). У члану 42. Статута, којим су утврђене надлежности генералног директора, није наведена надлежност генералног директора за одобравање солидарне помоћи лицима која нису запослена у Друштву, већ је наведено да генерални директор одлучује о остваривању права, обавеза и одговорности запослених у складу са Законом, КУ и општим актима Друштва. Према члану 99. Колективног уговора не наводи се генерални директор већ се наводи да послодавац може, у оквиру расположивих средстава, исплатити месечну новчану помоћ пензионерима Друштва, деци умрлих радника и војницима на одслужењу војног рока, а списак ових лица и висину помоћи одређује послодавац (Напомена 4.1).

Према образложењу одговорних лица Сектора за правне, кадровске и опште послове, основ за доношење Одлука о одобравању солидарне помоћи пензионерима и деци преминулих радника, садржан је у члану 41. став 3. Статута, према коме је генерални директор законски заступник друштва без ограничења, па самим тим представља послодавца.

Препорука 25:

Препоручује се Друштву да интерним актом регулише критеријуме, начин и услове одобравања солидарне помоћи пензионерима и деци преминулих радника, као и да у складу са Статутом одлучи који органи имају овлашћења за доношење одлука о одобравању солидарне помоћи.

Друштво је, у финансијским извештајима за 2013.годину, исплаћену солидарну помоћ пензионерима и деци преминулих радника исказало у оквиру осталих расхода, што није у складу са чланом 40. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (Службени гласник РС, број 114/2006, 119/2008, 9/2009, 4/2010, 3/2011 и 101/2012), према коме се ови трошкови исказују у оквиру трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода. Тиме су прецењени остали расходи а потцењени трошкови зарада, накнада зарада и других личних примања за износ од 28.334 хиљада динара.

Трошкови учешћа на Друмаријади односе се на трошкове превоза и смештаја запослених који су учествовали на радничким спортским играма „Друмаријада 2013“, одржаним у Охриду.

Други непословни финансијски расходи за хуманитарне, спортске и друге активности односе се на трошкове закупа сала, спортских терена, стрељана и других трошкова организоване рекреације односно обезбеђивања услова за рекреацију запослених у укупном износу од 1.448 хиљада динара, и трошкове исплаћене солидарне помоћи породицама умрлих пензионера у укупном износу од 355 хиљада динара. Друштво је, у финансијским извештајима за 2013. годину, трошкове исплаћене солидарне помоћи породицама умрлих пензионера исказало у оквиру осталих расхода што није у складу са чланом 40. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (Службени гласник РС, број 114/2006, 119/2008, 9/2009, 4/2010, 3/2011 и 101/2012), према коме се ови трошкови исказују у оквиру трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода. Тиме су прецењени остали расходи а потцењени трошкови зарада, накнада зарада и других личних примања, за износ од 355 хиљада динара.

Расходи по основу обезвређења имовине

Расходи по основу обезвређења имовине исказани у укупном износу од 11.459 хиљада динара односе се на обезвређење акција Привредне банке а.д. у вредности од 11.246 хиљада динара, а ефекат процене инвестиционих некретнина у 2013. години евидентиран је у вредности од 212 хиљада динара (Напомена 5.2).

6.7. Нето добитак

Друштво је у посматраном периоду исказало нето добитак у износу од 1.027 хиљада динара.

-у хиљадама динара-

Назив	Износ
Добитак пре опорезивања	2.408
Порески расход периода	(1.511)
Одложени порески приход периода	130
Нето добитак	1.027

У односу на исказани добитак, Друштво је по основу изостављених расхода за неизвршене исправке вредности потраживања старијих од шест месеци на дан биланса, остварило губитке и то: у 2012. нето губитак у износу од 505 хиљада динара, а у 2013. години нето губитак у износу од 1.347 хиљада динара.

-у хиљадама динара-

Назив	Износ
Обрачунати порез по Пореском билансу	2.255
Порески кредит	744
Основица за обрачун аконтације пореза	15.035
Коначан обрачун пореза за 2013. годину	1.511

Друштво је утврдило коначну обавезу пореза на добит за 2013. годину у износу од 1.511 хиљада динара, а уплаћена аконтација у 2013. години износи 3.484 хиљада динара. Износ за повраћај пореза на добит у износу од 1.973 хиљада динара исказано је као потраживање по основу више плаћеног пореза на добит (Напомена 5.6).

Основна зарада по акцији износи:

Назив	2013. година	2012. година
Основна зарада по акцији	3,30дин/акцији	0,57дин/акцији

7. КОРЕКТИВНА КЊИЖЕЊА У ТОКУ РЕВИЗИЈЕ

У поступку ревизије, Друштво је извршило корективна књижења у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, тако што је:

- 1) свело ненаплаћени износ потраживања за мањкове рачунополагача на износ од 1.923 хиљаде динара (Напомена 5.5.).
- 2) из пословних књига искњижило потраживања за кредите ФРИ ШОП и продавнице бр.9 (Напомена 5.5.).
- 3) исправило начин књижења прихода од накнаде трошкова закупа превозницима, за пружене услуге коришћења телефона, утрошак воде, електричне енергије, грејања пословних просторија и трошкова градске чистоће, тако да се у пословним књигама за 2014. годину наведени приходи евидентирају у оквиру других пословних прихода (Напомена 6.1.).
- 4) исправило начин књижења прихода од закупа рекламног простора, тако да се у пословним књигама за 2014. годину наведени приходи евидентирају у оквиру других пословних прихода (Напомена 6.1.).
- 5) исправило начин књижења трошкова добровољног пензијског осигурања, тако да се у пословним књигама за 2014. годину наведени трошкови евидентирају у оквиру трошкова осигурања (Напомена 6.2.).
- 6) исправило начин књижења трошкова донација, тако да се у пословним књигама за 2014. годину наведени трошкови евидентирају у оквиру осталих расхода (Напомена 6.2.).

Сходно наведеним корективним књижењима у пословним књигама за 2014. годину, у финансијским извештајима за 2014. годину Друштво ће извршити корекцију упоредних података за 2013. годину на коригованим позицијама, у складу са МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

8. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

Према Параграфу 49. Оквира за састављање и презентацију финансијских извештаја, а у складу са чланом 2. Закона о рачуноводству, елементи који се директно односе на одмеравање финансијске позиције Друштва су имовина, обавезе и капитал. Капитал као преостало учешће власника у имовини Друштва после одбијања свих његових обавеза, реално је исказан и вреднован уколико су имовина и обавезе реално и фер одмерени.

Спровођењем поступка ревизије и анализом исказаних позиција у Извештају о променама на капиталу за 2013. годину, утврђено је да предметни извештај, осим наведеног у основама за мишљење реално одражава финансијски положај Друштва, да је састављен у складу са МРС 1–Презентација финансијских извештаја, параграфом 106-110, и да обезбеђује неопходне информације о финансијској позицији Друштва које су корисне за доношење економских одлука корисницима финансијских извештаја.

9. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

Спровођењем поступка ревизије, односно увидом у пословне књиге Друштва као и на основу анализе исказаних позиција у Извештају о токовима готовине за 2013. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са ставовима МРС 7-Извештај о токовима готовине, чиме су обезбеђене релевантне информације о променама у готовини и готовинским еквивалентима Друштва у оквиру пословних активности, активности инвестирања и финансирања.

10. НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

У складу са МРС 1-Презентација финансијских извештаја, параграф 112., и чланом 25. Закона о рачуноводству и ревизији, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја, примењеним рачуноводственим политикама, додатним подацима који нису презентовани у финансијским извештајима, а доприносе бољем разумевању истих, као и другим подацима који су прописани у појединим МРС/МСФИ којима су за одређене позиције финансијских извештаја наведене и прописане информације које је Друштво дужно да обелодани.

Спровођењем поступка ревизије и анализом исказаних позиција у Напоменама уз финансијске извештаје за 2013. годину, утврђено је да предметни извештај не садржи све информације које је Друштво било дужно да обелодани у складу са МРС 1-Презентација финансијских извештаја, а односе се на:

- чињеницу да руководство Друштва није обелоданило изложеност појединим ризицима пословања;
- зараде кључног руководећег особља;

- чињеницу да Друштво није извршило резервисања по основу отпремнина приликом одласка у пензију и јубиларних награда у складу са МРС 19-Примања запослених, као ни разлоге због којих нису формирана резервисања;
- информације о судским споровима који се воде у корист и на терет Друштва, нити чињеницу да није извршило резервисања за потенцијалне губитке по основу судских спорова у случајевима када се јавља као тужена страна;
- чињеницу да Друштво није евидентирало издату гаранцију у ванбилансној евиденцији, нити информацију да је закључен уговор број 360052621280104041 о издавању гаранције за уредно измиривање обавеза, са Дунав банком ад Београд на износ од ЕУР 25.000,00 у корист Интернационал Аир Транспорт Асоцијацион-ИАТА, Швајцарска по основу продаје авио карата. Гаранција се издаје за обавезе настале у периоду 05.08.2013 до 04.08.2014.године са роком важности до 04.02.2015.године.
- чињеницу да је након дана биланса стања а пре одобравања финансијских извештаја, над Универзал банком покренут је стечајни поступак решењем Привредног суда у Београду 11. Ст 19/2014 од 03.02.2014. године, а оглас о отварању стечајног поступка објављен је у „Сл.Гласнику Републике Србије“ бр. 14/2014. од 07.02.2014. године. Поверилац потражује од Стечајног дужника дуг у износу од 123 хиљаде динара на име депозита на рачуну за плаћање у динарима бр. 290-7327-84 који је отворен код стечајног дужника на основу закљученог уговора дана 25.10.2007. године.

11. СУДСКИ СПОРОВИ

Према подацима Одељења правних и кадровских послова, на терет Друштва воде се судски спорови по тужбама запослених и бивших запослених за накнаду штете, поништај решења о отказу уговора о раду и накнаду нематеријалне штете, укупне вредности 6.662 хиљада динара. Судски поступци су у току. Руководство Друштва сматра да вредност судских спорова који се воде против Друштва за које није извршено резервисање за потенцијалне губитке, није материјално значајна, односно да Друштво по том основу неће имати одливе средстава у будућем периоду, јер је процена исхода спорова - одбијање тужбених захтева.

У корист друштва воде се два поступка:

- кривични поступак против бившег запосленог због проневере имовине у износу од 3.187 хиљада динара који је у току (Напомена 5.5.) и
- поступак пред Уставним судом Србије по уставној жалби поднетој због повреде права на правично суђење, јер је пресудом Управног суда одбијена тужба за поништење решења Пореске управе, центра за велике пореске обвезнике, којим је друштву наложено да уплати утврђену обавезу пореза на додату вредност за 2005. годину са припадајућом каматом. Вредност спора је 99.596 хиљада динара.

Контролом обрачуна и плаћања пореза на додату вредност током 2005. године Пореска управа је издала Решење број 47-00011/2007-ЦВПО-010 од 03.05.2007. године којим је утврђено да Друштво није адекватно извршило обрачун пореза на додату вредност, односно да је приказало мањи износ дугованог пореза са припадајућом каматом у износу од 99.596 хиљада динара, који је наплаћен током 2007. године. Друштво је на издато првостепено решење уложило жалбу која је оспорена, а у даљем поступку је покренут поступак пред Врховним судом Србије који

је пресудом број У- 8622/07 од 25.09.2009. године поништио наведено решење Пореске управе. Након тога, Пореска управа је одлучивала о жалби Друшва, иако није спроведен поновни поступак, и коначним решењем од 10.12.2009. године одбијена је жалба друштва на претходно решење. Друштво затим подноси тужбу Уставном суду која је пресудом 9У-17411/10 од 16.09.2011. године одбијена. Због повреде права на правично суђење по мишљењу руководства, подноси се уставна жалба Уставном суду дана 12.11.2011. године.

Након датума одобрења финансијских извештаја за 2013. годину, односно 03.04.2014. године Уставни суд је донео Одлуку којом се одбија као неоснована уставна жалба друштва изјављена против пресуде Управног суда од 16.11.2011. године.

Због наведеног није могуће предвидети ефекте које назначене чињенице могу имати на финансијске извештаје Друштва у наредном периоду.

12. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Према члану 59. Закона о порезу на добит правних лица ПД „БАС“ а.д.Београд је повезано правно лице са Акционарским фондом а.д. Београд, по основу поседовања 30,31 % акција Друштва, односно где се сматра да постоји могућност контроле или значајног утицаја на пословне одлуке друштва. Такође, повезано правно лице је и ПД Ласта а.д. Београд по основу посредног учешћа у капиталу у складу са Објашњењем Министра финансија број: 430-00-40/2014-0 од 03.02.2014. год. Повезаност је условљена учешћем Акционарског фонда а.д. Београд у капиталу ПД „БАС“ а.д., Београд -30,31 % и ПД Ласта а.д., Београд -44,62 %, где се сматра да Акционарски фонд а.д. Београд има могућност непосредне контроле над лицима ПД „БАС“ а.д. и ПД Ласта а.д., те се ова два лица сматрају повезаним правним лицима.

У 2013. години ПД „БАС“ а.д., Београд није имало пословних трансакција са Акционарским фондом а.д. Београд, док је са ПД Ласта а.д. Београд пословне трансакције остварило кроз Уговор о пружању станичних услуга.

Наведене информације о повезаним правним лицима Друштво је обелоданило у свом Годишњем извештају о пословању за 2013.годину.

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА „БАС“ БЕОГРАДСКА АУТОБУСКА СТАНИЦА
А.Д., БЕОГРАД
ЗА 2013. ГОДИНУ**

Садржај

1. БИЛАНС СТАЊА.....	2
2. БИЛАНС УСПЕХА.....	3
3. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ	4
4. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ.....	5

1. БИЛАНС СТАЊА на дан 31.12.2013. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Предходна година
А К Т И В А			
СТАЛНА ИМОВИНА		647.793	644.625
НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА	5.1.	9.541	12.560
НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА	5.2.	592.828	581.697
Некретнине, постројења и опрема		533.443	533.713
Инвестиционе некретнине		59.385	47.984
ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ		45.424	50.368
Учешћа у капиталу	5.3.	235	3.137
Остали дугорочни финансијски пласмани	5.3.	45.189	47.231
ОБРТНА ИМОВИНА		64.435	59.675
ЗАЛИХЕ	5.4.	17.333	21.111
КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА, ПЛАСМАНИ И ГОТОВИНА		47.102	38.564
Потраживања	5.5.	24.621	14.380
Потраживања за више плаћен порез на добитак	5.6.	1.973	12
Готовински еквиваленти и готовина	5.7.	17.636	21.696
Порез на додатну вредност и АВР	5.8.	2.872	2.476
ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	5.9.	1.157	1.027
УКУПНА АКТИВА		713.385	705.327
П А С И В А			
КАПИТАЛ	5.10.	466.780	457.409
ОСНОВНИ И ОСТАЛИ КАПИТАЛ		349.431	349.431
РЕЗЕРВЕ		106.757	106.757
НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ		103	103
НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ		-	8.344
НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК		10.489	9.462
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ		246.605	247.918
КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		246.605	247.918
Краткорочне финансијске обавезе	5.11.	29.758	22.126
Обавезе из пословања	5.12.	146.644	144.864
Остале краткорочне обавезе	5.13.	57.965	68.327
Обавезе по основу пореза на додатну вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења	5.14.	11.948	12.455
Обавезе по основу пореза на добитак	5.15.	290	146
V. УКУПНА ПАСИВА		713.385	705.327

2. БИЛАНС УСПЕХА

у периоду од 01.01.2013. до 31.12.2013. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена а број	Износ	
		Текућа година	Предходна година
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ		1.047.035	1.070.747
Приходи од продаје	6.1.	1.029.055	1.053.391
Остали пословни приходи	6.1.	17.980	17.356
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ		1.007.515	1.024.367
Набавна вредност продате робе	6.2.	113.718	119.316
Трошкови материјала	6.2.	70.673	70.019
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	6.2.	699.329	715.050
Трошкови амортизације и резервисања	6.2.	26.838	27.011
Остали пословни расходи	6.2.	96.957	92.971
ПОСЛОВНА ДОБИТ		39.520	46.380
ПОСЛОВНИ ГУБИТАК		-	-
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	6.3.	87	157
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	6.4.	8.168	15.621
ОСТАЛИ ПРИХОДИ	6.5.	14.332	3.466
ОСТАЛИ РАСХОДИ	6.6.	43.363	33.451
ДОБИТ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		2.408	931
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		2.408	931
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
Порески расход периода		1.511	1.742
Одложени порески приходи периода		130	987
НЕТО ДОБИТАК	6.7.	1.027	176

3. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ у периоду од 01.01.2013. до 31.12.2013. године

(у хиљадама динара)

ОПИС	Основни капитал	Остали основни капитал	Резерве	Нереализовани добици по основу хартија од вредности	Нереализовани губици по основу хартија од вредности	Нераспоредени добитак	УКУПНО
Стање на дан 31.12.2011. године	311.187	38.244	106.757	98	12.353	9.286	453.219
Исправка мат.знач. греш. и промена рач.пол. - повећање							
Исправка мат.знач. греш. и промена рач.пол. - смањење							
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2012. године	311.187	38.244	106.757	98	12.353	9.286	453.219
Укупна повећања у претходној години				5		176	181
Укупна смањења у претходној години					4.009		4.009
Стање на дан 31.12.2012. години	311.187	38.244	106.757	103	8.344	9.462	457.409
Исправка мат.знач. греш. и промена рач.пол. - повећање							
Исправка мат.знач. греш. и промена рач.пол. - смањење							
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2013. године	311.187	38.244	106.757	103	8.344	9.462	457.409
Укупна повећања у текућој години						1.027	1.027
Укупна смањења у текућој години					8.344		8.344
Стање на дан 31.12.2013. години	311.187	38.244	106.757	103		10.489	466.780

4. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2013. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Износ	
	Текућа година	Предходна година
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
Приливи готовине из пословних активности	1.266.814	1.322.925
Продаја и примљени аванси	1.225.454	1.301.904
Примљене камате из пословних активности	-	51
Остали приливи из редовног пословања	41.360	20.970
Одливи готовине из пословних активности	1.251.083	1.307.346
Исплате добављачима и дати аванси	301.781	268.876
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	775.045	714.145
Плаћене камате	8.148	8.303
Порез на добитак	3.263	1.524
Плаћања по основу осталих јавних прихода	162.846	314.498
Нето прилив готовине из пословних активности	15.731	15.579
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
Приливи готовине из активности инвестирања	2.040	-
Остали финансијски пласмани (нето приливи)	2.040	-
Одливи готовине из активности инвестирања	29.468	23.360
Куповина нематеријалних улагања, некретнина, посторјења, опреме и биолошких средстава	29.468	23.360
Нето одлив готовине из активности инвестирања	27.428	23.360
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
Приливи готовине из активности финансирања	7.631	-
Дугорочни и краткорочни кредити (нето приливи)	7.631	-
Одливи готовине из активности финансирања	-	4.538
Дугорочни и краткорочни кредити и остале обавезе (нето одливи)	-	4.538
Нето приливи готовине из активности финансирања	7.631	-
Нето одлив готовине из активности финансирања	-	4.538
СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ	1.276.485	1.322.925
СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ	1.280.551	1.335.244
НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	4.066	12.319
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	21.696	33.975
ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	26	106
ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	20	66
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	17.636	21.696